

Najaarsrapportage

2016

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	5
1.1 Inleiding	5
1.2 Opzet najaarsrapportage 2016	5
1.3 Financieel perspectief	5
1.4 Algemene financiële toelichting	6
1.5 Behandelschema	6
2. VOORTGANGSRAPPORTAGE	7
Programma 1 Burger & bestuur en openbare orde & veiligheid	8
Programma 2 Beheer openbare ruimte en milieu	10
Programma 3 Onderwijs, sport en jeugdzorg	17
Programma 4 Lokale economie, vrijetijdseconomie en werk & inkomen	21
Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	26
Programma 6 Ruimtelijke ontwikkeling	32
Programma 7 Financiën en Belastingen	35
3. DIVERSE RAPPORTAGES	41
3.1 Septembercirculaire 2016	41
3.1.1 Inleiding	41
3.1.2 Algemene uitkering	42
3.1.3 Toelichting mutaties decentralisatie en integratie uitkeringen	42
3.1.4 Toelichting mutaties integratie uitkering Sociaal domein	43
3.2 Reserve rekeningsaldo	44
3.3 Inhuur	45
4. FINANCIEEL MEERJAREN-PERSPECTIEF	46
5. VASTSTELLINGSBLAD	47

1. Inleiding

1.1 Inleiding

Hierbij bieden wij u de Najaarsrapportage van 2016 aan. Wij informeren u hierin over de realisatie van de begroting over de periode januari tot en met augustus van het begrotingsjaar 2016. De beginstand van de najaarsrapportage is voor het jaar 2016 de cijfers na de verwerking van de meicirculaire 2016, en voor de jaren 2017 – 2020, de meerjarenbegroting 2017.

1.2 Opzet Najaarsrapportage 2016

Jaarlijks bieden wij u een tweetal bestuursrapportages aan. De Voorjaarsrapportage is uitsluitend een financiële rapportage over de eerste vier maanden van 2016. De Najaarsrapportage is zowel inhoudelijk als financieel onderbouwd en gaat over de eerste acht maanden van 2016.

In de Najaarsrapportage, zijn naast de hiervoor beschreven voortgangsrapportage, een aantal extra rapportages opgenomen. Hierbij gaat het om de septembercirculaire, reserve rekeningsaldo en de inhuur van personeel.

Tot slot wordt het bijgewerkte financiële meerjarenperspectief weergegeven.

1.3 Financieel perspectief

De uitkomsten van de bijgestelde begroting 2017 en het meerjarenperspectief 2017-2020 laten de volgende resultaten per jaar zien:

Meerjarenperspectief verwachte begrotingsresultaten	Resultaat na meicirculaire	Resultaat begroting 2017	Resultaat najaarsrapportage	Resultaat exclusief septembercirculaire
Begrotingsjaar 2016	417.000	417.000	288.000	295.000
Begrotingsjaar 2017	110.000	90.000	222.000	-81.000
Begrotingsjaar 2018	365.000	281.000	941.000	206.000
Begrotingsjaar 2019	330.000	211.000	1.033.000	163.000
Begrotingsjaar 2020	175.000	-267.000	626.000	-315.000

Voor een totaaloverzicht van de resultaten wordt verwezen naar het meerjarenperspectief in hoofdstuk 4. Het is goed om te benoemen dat de positieve resultaten voor 2018 en verder met name ontstaan door de septembercirculaire. Zoals ook in hoofdstuk 3.1 nader zal worden toegelicht is het de vraag of het gunstige accres uit de septembercirculaire in de komende circulaire stand blijft houden. Daarnaast is in de begroting aangegeven dat er mogelijk een wijziging van de rekenrente aankomt als gevolg van de vernieuwing BBV, dit zou een negatief effect van € 250.000 hebben op het exploitatieresultaat.

1.4 Algemene financiële toelichting

De belangrijkste invloeden op de mutaties tussen het verwachte resultaat op basis van de meicirculaire 2016 (voor het jaar 2016), de programmabegroting 2017 (vanaf het jaar 2017) en de uitkomst van deze Najaarsrapportage 2016, worden hierna toegelicht. Voor een toelichting op de mutaties wordt verwezen naar de betreffende programma's in hoofdstuk 2.

Progr.	Omschrijving	2016	2017	2018	2019	2020
	Raadsbesluiten					
1	Taakverdeling nieuwe griffie	-24.000	-	-	-	-
2	Verkeersveiligheid De Mussels	-3.000	-	-	-	-
2	Zonnelingen	-	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
7	Vrijdagsluiting	-23.000	-	-	-	-
7	Aankoop Kalterbroeken	-	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
		-	-	-	-	-
	Collegebesluiten					
3	Dakbedekking Singelier	-20.000	-	-	-	-
		-	-	-	-	-
	Autonome ontwikkelingen					
1	Lijkschouwingen	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
1	Wet openbaarheid van Bestuur	-17.000	-	-	-	-
2	Sloten en duikers	-20.000	-20.000	-	-	-
2	Kredieten fietspaden	14.843	-	-	-	-
4	Krediet Holtingerveld (overheveling)	202.340	-178.848	-354	-354	-354
5	Formatie Sociaal domein	45.000	-	-	-	-
6	Torenuurwerk	4.000	-	-	-	-
7	Voorziening dubieuze debiteuren	-63.000	-	-	-	-
7	Bommenregeling voormalige brandweerkazerne	50.000	-	-	-	-
7	Gesprekscyclus	-5.500	-7.927	-7.884	-7.840	-7.797
7	Beheersysteem openbare ruimte	-25.000	-54.600	-	-	-
7	Dividenden	67.000	-	-	-	-
7	Beveiliging	-	-5.700	-5.700	-5.700	-5.700
7	Formatie Sociaal domein	-45.000	-	-	-	-
R	Krediet Holtingerveld t.l.v. algemene reserve	-202.340	202.340	-	-	-
Diverse	Dingspilhuus	-52.060	-72.498	-27.174	-	-
Diverse	Septembercirculaire 2016	-6.802	303.037	735.296	869.868	940.787
	Totaal mutaties najaarsrapportage	-128.519	131.804	660.184	821.974	892.936
	Resultaat meicirculaire 2016 of begroting 2017	416.703	89.938	280.897	210.959	-267.311
	Resultaat najaarsrapportage	288.184	221.742	941.081	1.032.933	625.625

In de bovenstaande tabel is te zien dat de septembercirculaire de grootste invloed heeft op de verwachte resultaten. Zoals vermeld in hoofdstuk 3.1 – septembercirculaire, komt de septembercirculaire na Prinsjesdag uit. Om deze reden is de septembercirculaire niet in de programmabegroting meegenomen.

1.5 Behandelschema

- 27 oktober 2016 Technische vragenronde voor de gemeenteraadsleden
- 8 november 2016 Behandeling Najaarsrapportage in de gemeenteraad

2. Voortgangsrapportage

De voortgangsrapportage is te onderscheiden in twee soorten rapportages. Namelijk een inhoudelijke rapportage en een financiële rapportage. Deze rapportages zijn in dit hoofdstuk per programma weergegeven.

Voor de inhoudelijke rapportage worden de doelen uit de programmabegroting 2016 weergegeven en wordt vervolgens de actuele status vermeld van deze doelen. Wanneer er geen toelichting is op een doel uit de programmabegroting dan betekent dit dat het doel in 2016 conform begroting wordt gerealiseerd. Normaal gesproken gaan we in de Najaarsrapportage (voorheen 2^e bestuursrapportage) ook in op de algehele voortgang. Omdat de Najaarsrapportage, begroting en evaluatie van het collegeprogramma tegelijkertijd worden behandeld, is voor gekozen om in de Najaarsrapportage 2016 ons te beperken tot de actuele status van de doelen die zijn opgenomen in de programmabegroting 2016.

Daarnaast wordt de financiële voortgangsrapportage over de jaren 2016 tot en met 2020 gegeven. Dit hoofdstuk is onderverdeeld in de 7 programma's en elk onderdeel van financiën valt uiteen in vier delen, te weten:

1. Raadsbesluiten
2. Collegebesluiten
3. Autonome ontwikkelingen
4. Totaaloverzicht

Bij de raadsbesluiten, collegebesluiten en autonome ontwikkelingen zullen we alleen afwijkingen groter dan € 10.000 verklaren. In artikel 5 van de 'Financiële verordening gemeente Westerveld' is vastgelegd dat in de tussenrapportages afwijkingen in de baten en lasten van € 10.000 en meer worden toegelicht.

Wanneer één van de onderdelen niet van toepassing is, is deze ook niet opgenomen. De nummering blijft dan wel conform.

Gemeentelijke samenwerking

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Herijken deelname EDR (Eems Dollard Regio)	Opstellen evaluatie deelname aan EDR	2016	€ 2.550 (deelname aan EDR)
Stand Najaarsrapportage 2016			
De tussenrapportage deelname aan EDR is in het najaar van 2015 uitgevoerd. Toen is besloten om de deelname van de EDR in ieder geval nog twee jaar voort te zetten.			

Maatschappelijke initiatieven

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Het beter en meer van buiten naar binnen werken	Het uitvoeren van het actieplan/spoorboekje dat eind 2015 is opgesteld	2016	N.n.b.
Stand Najaarsrapportage 2016			
Op de verschillende onderdelen van 'Zo Buiten, Zo Binnen' (hierna 'ZbZb') worden stappen gezet. Zo zijn verschillende initiatieven ontstaan en opgepakt om de dienstverlening verder te verbeteren. De pilot Cultuurnota is volledig in uitvoering. De startnotitie over de pilot KOR zal binnenkort aan uw raad worden voorgelegd. Daarnaast hebben wij 'ZbZb' verder uitgebreid, o.a. bij het opstellen van de woonvisie en bij het beleid (n.a.v. de omgevingsfactoren) zal worden nagedacht hoe wij 'ZbZb' kunnen inzetten. Ook hebben wij de beleidsregel 'Maatschappelijk initiatieven' opgesteld en hebben wij de eerste veertien aanvragen mogen ontvangen.			

1. Raadsbesluiten

Omschrijving	2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<u>Lasten</u>										
A. Taakverdeling nieuwe griffie	24.000									
Saldo	24.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<u>Baten</u>										
Saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

A. Taakverdeling nieuwe griffie

Door het vertrek van de griffier is ingestemd met een nieuwe taakverdeling binnen de griffie. Hierbij zullen de griffiers worden ondersteund door een administratief medewerker, zodat de griffier zich op zijn griffierstaken kan richten. Hiervoor is uitbreiding van het budget noodzakelijk.

2. Collegebesluiten

Omschrijving	2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
Lasten										
a. Whatsapp borden		4.000								
Saldo		4.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Baten										
Saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

3. Autonome ontwikkelingen

Omschrijving	2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
Lasten										
1. Zo Buiten, Zo Binnen (overheveling)		54.000	54.000							
1. Zo Buiten, Zo Binnen (verschuiving)	109.728		112.728		112.728		112.728		112.728	
2. Lijkschouwingen	5.000		5.000		5.000		5.000		5.000	
3. Wet openbaarheid van Bestuur	17.000									
Saldo	131.728	54.000	171.728	-	117.728	-	117.728	-	117.728	-
Baten										
Saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

1. Zo Buiten, Zo Binnen (overheveling en verschuiving)

Voor de initiatieven die vallen onder het project 'Zo Buiten, Zo Binnen', wordt verwacht dat deze niet allemaal in 2016 ontvangen en verwerkt zullen worden. We verzoeken u tot overheveling van een deel van de beschikbare budgetten om ook in 2017 genoeg ruimte te hebben om deze initiatieven uit te kunnen voeren. Daarnaast worden een aantal budgetten die in programma 5 stonden nu op het budget voor 'Zo Buiten, Zo Binnen' geplaatst. Het betreft hier met name budgetten die beschikbaar waren voor dorpsgemeenschappen.

3. Wet openbaarheid van bestuur

Door de juridische advisering rond de zaken met betrekking tot de uitvoeringen van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is het budget op dit moment ontoereikend. Daarnaast verwachten we meer kosten te maken met betrekking tot de Wob, daarom verzoeken wij u een aanvullend bedrag van € 17.000 beschikbaar te stellen.

4. Totaaloverzicht

Programma 1	Burger & Bestuur en Openbare orde & Veiligheid				
	Meerjarenramingen 2017 t/m 2020				
	2016	2017	2018	2019	2020
Lasten					
Stand Voorjaarsrapportage 2016/ Programmabegroting 2017-2020	5.207.765	3.303.231	3.301.178	3.377.900	3.358.423
- raadsbesluiten	24.000				
- collegebesluiten	-4.000				
- autonome ontwikkelingen	77.728	171.728	117.728	117.728	117.728
Stand Najaarsrapportage 2016	5.305.493	3.474.959	3.418.906	3.495.628	3.476.151
Baten					
Stand Voorjaarsrapportage 2016/ Programmabegroting 2017-2020	414.389	407.400	395.046	408.261	389.463
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten					
- autonome ontwikkelingen					
Stand Najaarsrapportage 2016	414.389	407.400	395.046	408.261	389.463
SALDO programma 1	4.891.104	3.067.559	3.023.860	3.087.367	3.086.688

KOR

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Herziening op het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (KOR) Maatwerk leveren t.a.v. de kwaliteitsniveaus van de openbare ruimte en inwoners en bedrijven hier actiever bij betrekken.	a) In het collegeprogramma is aangegeven dat er in 2015-2016 een herziening op het KOR komt. Om de kaders voor deze herziening te bepalen moet er eerst een politiek discussiestuk (startnotitie) worden opgesteld dat moet worden vastgesteld	2016	€ 8.500
	b) Uitvoering geven aan de uitkomsten van de Review KOR en monitoren van de vastgestelde kwaliteitsniveaus	2016	€ 152.500
	c) Waar mogelijk ondersteunen van initiatieven voor dorpskracht bij het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Hierbij wordt rekening gehouden met het proces van 'ZbZb'.	2016	
	d) Waar mogelijk delen van de openbare ruimte herinrichten waarbij duurzaamheid bij zowel de aanleg als het onderhoud uitgangspunt is (keus materialen, keus inrichting)	2016	

Stand Najaarsrapportage 2016

Ad a. In een tweetal bijeenkomsten met uw raad zijn afspraken gemaakt over de kaders waarbinnen het plan moet worden uitgevoerd. Aan de hand van deze uitgangspunten is een startnotitie opgesteld, deze wordt in het najaar ter besluitvorming aangeboden. Vervolgens wordt met alle stakeholders volgens het principe 'ZbZb' overleg gevoerd om te komen tot een gedragen plan. Naar verwachting wordt het proces rondom het herziene KOR in het 3^e kwartaal van 2017 afgerond.

Wegen

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Herziening wegenplan	a) Na de vaststelling van het KOR, wordt het meerjaren-wegenonderhoudsplan geactualiseerd	2 ^{de} kwartaal 2016	
	b) Herinrichting van de Wapserweg/Dorpsstraat in Vledder	3 ^{de} kwartaal 2016	
	c) Herinrichting van de Koningin Wilhelminalaan in Wilhelminaoord	3 ^{de} kwartaal 2016	

Stand Najaarsrapportage 2016

Ad a. Het herziene KOR wordt naar verwachting in het 3^e kwartaal van 2017 vastgesteld. Het herziene KOR vormt de basis van het nieuwe wegenonderhoudsplan. De actualisatie van het wegenonderhoudsplan start derhalve in de 2^e helft van 2017.

Ad b. De voorbereidingen van de herinrichting Wapserweg/Dorpsstraat zijn in het voorjaar van 2016 gestart. De plannen zijn samen met een werkgroep, bestaande uit aanwonenden, dorpsgemeenschap, ondernemers, adviesbureau en gemeente tot stand gekomen. De werkzaamheden worden in het najaar van 2016 aanbesteed en vervolgens wordt de uitvoering gestart. Afronding 2^e helft 2017.

Ad c. Eind augustus is het werk gestart. De werkzaamheden verlopen verder volgens planning en worden naar verwachting dit jaar afgerond.

Groen en water

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Meer inzicht in de kwaliteit van de plantsoenen en bomen	a) Opstellen planmatig beheer van plantsoenen uitwerken. Waar het gaat om omvorming wordt de bevolking erbij betrokken (actualisatie bestanden van 2006)	2016	
	b) Planmatig beheer voor bomen uitwerken waarbij de zorgplicht uitgangspunt is	2016	

Stand Najaarsrapportage 2016

Op dit moment wordt aan de hand van de gehouden inventarisaties gewerkt aan het opstellen van een groenstructuurvisie. De groenstructuurvisie wordt vervolgens nader uitgewerkt in een groenbeleidsplan. Hierin leggen wij de koers vast voor het gemeentelijk groenbeleid voor de komende jaren. Dit beleidsplan vormt de input voor het nieuwe KOR. Thema's die hierbij aan bod komen zijn o.a. inrichting en vervanging, beheer en onderhoud, burgerparticipatie en verkoop snippergroen. Bij de behandeling van de Perspectiefnota 2016 heeft de raad financiële middelen beschikbaar gesteld voor de herinrichting van het openbaar groen in de wijk Meerkamp in Havelte. De gesprekken met de betrokken inwoners zijn in volle gang, bedoeling is om in 2017 te beginnen met de uitvoering van de eerste fase.

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Behoud en versterking van de kwaliteit van de brinken en biodiversiteit	a) Uitvoering geven aan het beleids- en beheerplan Brinken	2016	
	b) Waar mogelijk het verhogen van de biodiversiteit in de gemeente	2016	

Stand Najaarsrapportage 2016

Ad a. De werkzaamheden aan de Brink in Diever zijn afgerond.

Ad b. We zijn in gesprek met IVN en Agrarische Natuurvereniging (ANV) om te kijken hoe we de biodiversiteit in bermen kunnen vergroten.

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Meer inzicht in de kwaliteit van de watergangen en duikers en meer inzicht in structurele kosten bij onderhoud op laag kwaliteitsniveau	a) Watergangen en duikers inventariseren, actualisatie van het bestand	2016	€ 25.000
	b) Opstellen meerjarig beheer- en onderhoudsplan voor watergangen en duikers	2016	€ 15.000
Stand Najaarsrapportage 2016			
Dit jaar zijn we gestart met het onderzoek voor het verkrijgen van meer inzicht in de kwaliteit van de watergangen en duikers buiten de bebouwde kommen, in 2017 wordt het onderzoek afgerond.			

Overige ruimte

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Verlagen van het onderhoudsbudget voor speeltoestellen	De verlaging van het onderhoudsbudget vertalen naar afname van het aantal speeltoestellen, welke en waar, of overgaan naar een andere werkwijze, bijvoorbeeld dorpskracht	2016	
Stand Najaarsrapportage 2016			
De verlaging van het onderhoudsbudget is doorgevoerd. Door personeelwisselingen heeft het proces t.a.v. het plan van aanpak speelvoorzieningen vertraging opgelopen. We verwachten dit in de loop van 2017 op te kunnen leveren.			

Verkeer(sveiligheid)

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Verbeteren van de verkeersveiligheid met als gevolg de reductie van 50% ernstige verkeersslachtoffers en verkeersongevallen in 2020 t.o.v. 2008	a) Uitvoering projecten in het kader van Permanente Verkeerseducatie (PVE), dit bestaat o.a. uit: Drents Verkeersveiligheidslabel, Verkeerscursus 55+, BROEM rijvaardigheidskursus en Trials. Complete PVE programma is te zien op www.veiligbereikbaarndrenthe.nl	2016	€ 38.262 (waarvan 50% subsidie door de provincie)
	b) Uitvoering van (infrastructurele) verkeersmaatregelen (in combinatie met onderhoudswerkzaamheden)	2016	€ 32.800
Opstellen nieuw GVVP	c) Opstellen 'Actualisatie GVVP' in samenwerking met gemeente Meppel. Hierbij - In overleg met de bevolking onderzoek starten naar de plekken die uit oogpunt van verkeersveiligheid als onveilig	2016	N.n.b.

	worden ervaren. - Resultaten van de Nota Lokale aanpak fietsveiligheid betrekken bij het nieuwe GVVP		
--	---	--	--

Stand Najaarsrapportage 2016

Ad b. Ten behoeve van de schoolroutes voor de brede school in Dwingeloo zijn fysieke verkeersmaatregelen getroffen. Bij de herinrichting van de Vledderweg en Dorpsstraat in Vledder worden eveneens fysieke verkeersmaatregelen getroffen. De planvorming is afgerond en de werkzaamheden worden eind 2016 opgestart.

Ad c. Vanwege het besluit om het participatietraject van de actualisatie van het GVVP samen op te laten lopen met het participatietraject van het nieuwe KOR is de planning van de actualisatie GVVP gewijzigd. De actualisatie zal vastgesteld worden in het 3e kwartaal van 2017.

Milieu-/duurzaamheidsbeleid

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Energiebesparing en duurzame energie	a) Woningeigenaren stimuleren om hun woning energiezuiniger te maken. Hiervoor is een duurzaamheidsbon opgesteld. Inwoners die een tweede maatregel nemen om de woning energiezuiniger te maken, krijgen subsidie van 25% tot een maximum van € 500	2016 e.v.	€ 50.000 (duurzaamheidsfonds)
	b) Inzet van biomassa als alternatief van fossiele brandstof, bij voorkeur 'local for local'	2016	
	c) Uitvoering geven aan het SER-energieakkoord	2016	
	d) Door middel van educatie de schooljeugd betrekken bij het energievraagstuk	2016	Samenwerking met scholen
	e) De opwekking van duurzame energie stimuleren door plaatsen van zonnepanelen op gemeentehuis. In de hal komt een display waarop de productie zichtbaar is.	2016	Geld uit 2015 beschikbaar
	f) Samen met bevolking trachten een aantal zonneweiden te realiseren.	2016	
	g) Maatschappelijk organisaties (dorpshuizen, sportverenigingen, kerken) stimuleren om zonne-energie te benutten. Hiervoor is een zonnelening beschikbaar	2016	€ 46.412 beschikbaar voor leningen

Stand Najaarsrapportage 2016

Ad a. In 2016 is meer dan een kwart miljoen besteed aan energiebesparende maatregelen (voor zover gemeld voor een subsidie). Hiervoor is ruim € 16.000 aan subsidies verstrekt.

Ad d. Het merendeel van de scholen doet mee aan een actie waarbij zonnepanelen worden geplaatst. Hierbij levert de energieleverancier ook lesmateriaal dat in scholen wordt gebruikt.

Ad e. De panelen zijn geplaatst. Het zijn er 254 en die hebben tot nu toe (18 augustus) meer dan 20.000 kW(h) aan stroom geleverd.

Af f. Er lopen inleidende gesprekken om zonneweiden te realiseren in Diever en Dwingeloo. De opzet van het project is dat het zichzelf bedruipt. Uit de gevoerde gesprekken is echter wel gebleken dat mogelijk sprake kan zijn van een stuk voorfinanciering die op een later tijdstip weer in het project kan worden ingebracht. We komen hier bij de Voorjaarsrapportage 2017 op terug.

Ad g: Regeling sluit onvoldoende aan bij de vraag. In de raad van 22 september wordt een voorstel voorgelegd voor aanpassing van de regeling.

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Bedrijfsleven stimuleren om meer duurzaam te werken	a) Verkiezing van het meest duurzame bedrijf in de Gemeente Westerveld	2016	€ 25.000, zit in reguliere begroting
	b) Bedrijven stimuleren om meer energie te besparen (project loopt via de RUD.	2016	
	c) Capaciteit beschikbaar stellen voor informatie/voorlichting op gebied van duurzaamheid	2016	
	d) Gemeente is een voorbeeld bij inkoop; duurzaamheid is hierbij voortdurend in beeld	2016	
Stand Najaarsrapportage 2016			
Ad a. Met de huidige ambassadeur zijn gesprekken ingepland en wordt een evaluatie opgesteld. Aan de hand van de evaluatie wordt het traject voor de verkiezing opgestart.			

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Steeds meer afvalstoffen ombuigen tot grondstof voor nieuwe producten	a) Op het afvalbrengstation voortdurend kijken of verdere scheiding doelmatig is	2016	Kosten worden gedekt door afvalstoffenheffing
	b) Mogelijk uitbreiding van mini-milieustraat bij supermarkten	2016	
	c) Mogelijk invoering van omgekeerd inzamelen	2016	
	d) Door voorlichting/educatie het scheidingsgedrag van burgers stimuleren	2016	
Stand Najaarsrapportage 2016			
Ad a. Op het afvalbrengstation worden op dit moment 25 stromen apart ingezameld; dit is 7 meer dan het wettelijk verplichte aantal van 18 stromen. Recent zijn bakken toegevoegd voor piepschuim en matrassen.			

1. Raadsbesluiten

Omschrijving	2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<u>Lasten</u>										
A. Verkeersveiligheid De Mussels B. Zonnelingen	3.000		4.000		4.000		4.000		4.000	
Saldo	3.000	-	4.000	-	4.000	-	4.000	-	4.000	-
<u>Baten</u>										
Saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2. Collegebesluiten

Omschrijving	2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<u>Lasten</u>										
a. Whatsapp borden	4.000									
Saldo	4.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<u>Baten</u>										
Saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

3. Autonome ontwikkelingen

Omschrijving	2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<u>Lasten</u>										
1. Sloten en duikers	20.000		20.000							
2. Krediet Licht- en Duisternis (overhevelen)		119.000	119.000							
3. Duurzaamheidsfonds (overhevelen)		60.000	60.000							
4. GVVP (overhevelen)		7.500	7.500							
5. Fietsknelpuntbudget (overhevelen)		25.000	25.000							
6. Kredieten fietspaden		14.843								
Saldo	20.000	226.343	231.500	-	-	-	-	-	-	-
<u>Baten</u>										
Saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

1. Sloten en duikers

Dit jaar zijn we gestart met het verkrijgen van meer inzicht in de kwaliteit van de watergangen en duikers buiten de bebouwde kommen, in 2017 wordt het onderzoek afgerond. Voor de actualisatie van de bestanden en het opstellen van een meerjarig beheer- en onderhoudsplan is een bedrag nodig van € 40.000, verdeeld over 2016 en 2017.

2. Krediet Licht- en Duisternis (overhevelen)

Voor de vervanging van de openbare verlichting in Diever en Vledder is in augustus 2016 de aanbestedingsprocedure opgestart. Medio 2017 worden de werkzaamheden opgeleverd. Om die reden wordt verzocht om het beschikbare budget over te hevelen naar 2017.

3. Duurzaamheidsfonds (overhevelen)

Het duurzaamheidsfonds wordt benut voor het geven van subsidies aan eigenaren van woningen die hun huis energiezuiniger maken. In juli 2016 heeft u besloten om het fonds ook beschikbaar te stellen voor sportverenigingen die hun verlichting willen omzetten naar LED verlichting. Het budget van het jaar 2016 (ruim € 85.000) wordt dit jaar niet volledig benut. De sportverenigingen hebben over het algemeen een lange termijn nodig alvorens besluiten te kunnen nemen; om die reden wordt verwacht dat het niet veel verenigingen zal lukken op korte termijn tot besluiten te komen. Verwachting is dat in 2016 een bedrag van ca. € 60.000 over blijft; dit moet worden overgeheveld naar het dienstjaar 2017. Indien blijkt dat van de resterende € 25.000 niet het gehele bedrag wordt benut, zal dit restant eind december worden overgeheveld.

5. Fietsknelpuntbudget (overhevelen)

In de Voorjaarsrapportage 2016 is voor het uitvoeren van de maatregelen t.b.v. verbetering van de fietsveiligheid in onze gemeente een budget van € 30.000 beschikbaar gesteld. Het leeuwendeel van de werkzaamheden kunnen pas in 2017 uitgevoerd worden, daarom verzoeken wij u om € 25.000 over te hevelen naar 2017.

6. Kredieten fietspaden

In 2015 heeft u kredieten beschikbaar gesteld voor aanpakken van de fietspaden. Hiermee is de subsidie vanuit de Kwaliteitsimpuls fietspaden aangevraagd. Inmiddels zijn de fietspaden aan de Trambaanweg, De Stouwe en de Loosweg-Leemgravenweg aangepakt. Vanuit het beschikbaar gestelde krediet is nog een deel van € 247.000 niet benut. Graag willen we dit deel beschikbaar houden voor 2017, zodat we verder kunnen met de kwaliteitsimpuls fietspaden. Daarom zijn de kapitaallasten in 2016 verlaagd.

4. Totaaloverzicht

Programma 2	Beheer openbare ruimte en milieu				
	2016	2017	2018	2019	2020
Lasten					
Stand Voorjaarsrapportage 2016/ Programmabegroting 2017-2020	11.598.230	9.519.995	9.649.860	10.529.467	10.386.498
- raadsbesluiten	3.000	4.000	4.000	4.000	4.000
- collegebesluiten	4.000				
- autonome ontwikkelingen	-206.343	231.500			
Stand Najaarsrapportage 2016	11.398.887	9.755.495	9.653.860	10.533.467	10.390.498
Baten					
Stand Voorjaarsrapportage 2016/ Programmabegroting 2017-2020	6.766.550	5.604.489	5.758.594	6.708.262	6.500.440
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten					
- autonome ontwikkelingen					
Stand Najaarsrapportage 2016	6.766.550	5.604.489	5.758.594	6.708.262	6.500.440
SALDO programma 2	4.632.337	4.151.006	3.895.266	3.825.205	3.890.058

Basisonderwijs (gebouwen)

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Zorgen voor geschikte huisvesting en goed gebouwenbeheer	Voor vrijkomende schoolgebouwen afstemming zoeken met Programma 7 Staan beleid: Maatschappelijk vastgoed, niet noodzakelijk voor eigen gebruik, zal worden afgestoten	2016 e.v.	P.m.
Stand Najaarsrapportage 2016			
Vrijkomende schoolgebouwen worden onder programma 7 gebracht.			

Lokaal onderwijsbeleid (incl. peuterspeelzalen)

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Verbeteren van de startpositie van kinderen in het basisonderwijs	a) Voor- en vroegschoolse educatie op basis van de Wet OKE (ontwikkelkansen door kwaliteit en educatie). Risicokinderen krijgen op een voorschoolse voorziening een educatieprogramma aangeboden	2015-2018	€ 90.000
	b) De resultaatafspraken worden geborgd door het basisonderwijs met behulp van de VVE-coördinator c) Leesbevorderingsproject 'Samen Lezen' voor 0-4 jarigen; coördinatie bibliotheek i.o.m. jeugdgezondheidszorg	2016-2018	€ 40.000
Aantal voortijdig schoolverlaters (VSV) terugbrengen	Inzet van trajectbegeleiders die onder bureau R.O.L. vallen	Continue	
Stand Najaarsrapportage 2016			
Harmonisatie voorschoolse voorzieningen: Ouders die aan de rijksvoorwaarden voldoen, kunnen gebruik maken van de kinderopvangtoeslag. Vanuit bureau ROL zal ook de nieuwe doelgroep van leerlingen uit het praktijkonderwijs (Pro) en voortgezet speciaal onderwijs (VSO) naar school, werk of dagbesteding begeleid worden.			

Sport (incl. gebouwen, velden en zwembaden)

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Een gezonde leefstijl voor alle inwoners van Westerveld	a) Uitvoering van de notitie Bewegen en gezondheid via de programma's JOGG en GIDS	2016/2017	
Gevarieerd en betaalbaar aanbod sportvoorzieningen	b) Onderzoek naar positie sporthallen	2 ^e kwartaal 2016	2016 € 71.250
	c) Het opstellen van een 'sportnota'	3 ^e kwartaal 2016	2017 € 86.250 (in exploitatie)
Stand Najaarsrapportage 2016			
<p>Ad: a. Een gezonde leefstijl: Het projectmatige karakter van het thema <i>sport en bewegen</i> krijgt, in overleg met de raad, een structureel karakter. Hierover vindt overleg plaats met betrokken partijen. Een structurele inbedding van de functie van beweegcoach zal onderwerp zijn in de Voorjaarsrapportage 2017.</p> <p>Ad: b en c. Gevarieerd en betaalbaar aanbod sportvoorzieningen: In combinatie met de evaluatie van de sociale structuurvisie wordt de tarifiering van de binnensportaccommodaties herijkt. Hieraan verbonden vindt ook een onderzoek plaats naar de toekomstige exploitatie van de binnensportvoorzieningen. De verwachting is dat dit in het eerste kwartaal van 2017 plaatsvindt.</p>			

2. Collegebesluiten

Omschrijving	2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<u>Lasten</u>										
a. Dakbedekking Singelier	20.000									
Saldo	20.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<u>Baten</u>										
Saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

a. Dakbedekking Singelier

Al geruime tijd zijn er problemen rond de dakbedekking van de openbare basisschool "De Singelier", in Diever. Qua (financiële) verantwoordelijkheid is hier een verdeling tussen onderhoud (rekening schoolbestuur) en herstel van constructiefouten en/of schade aan een gebouw door oorzaak derden i.c. overlast jeugd (rekening gemeente). Het betreft hier een combinatie van beide vormen van verantwoordelijkheid. De dakbedekking op glaswol-isolatiepakket is beschadigd, doordat de koppen van de bevestigingsschroeven door de dakbedekking heen zijn gedrukt. Hierdoor is water in de isolatie gelopen. Dit droogt niet meer op. Deze school heeft (veel) last van overlast door jeugd, dat op het dak klimt. Dit soort kwetsbare isolatiemateriaal wordt nu niet (meer) gebruikt. Bij een hardere isolatiesoort was de schade minder snel ontstaan. Opklimmogelijkheden zijn door het schoolbestuur inmiddels al verminderd dan wel bemoeilijkt. Het dak is op twee derde van zijn levensduur; pas over tien jaar zou het dak worden vervangen. Deze vervanging moet door de omstandigheden dus eerder plaatsvinden. De totale kosten hiervan worden geraamd op € 45.000, waarbij de verzekering € 5.000 en de gemeente € 20.000 zal bijdragen. Het schoolbestuur zal het restant voor zijn rekening nemen. Deze kosten waren niet voorzien, aangezien het onderhoud van de scholen bij de scholen zelf ligt.

3. Autonome ontwikkelingen

Omschrijving	2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<u>Lasten</u>										
1. Betaald voorschot SVB 2015 (reserve)		59.379								
2. Sporthal Dwingeloo (overhevelen)		47.000	47.000							
3. Bewegcoaches (overhevelen)		32.000	32.000							
4. Dingspilhuus		432.766	31.811		444.166					
5. Septembercirculaire 2016	3.832			78.591		93.669		93.669		93.669
Saldo	3.832	571.145	110.811	78.591	444.166	93.669	-	93.669	-	93.669
<u>Baten</u>										
2. Sporthal Dwingeloo (voorziening)		47.000	47.000							
4. Dingspilhuus	10.000		20.000		10.000					
Saldo	10.000	47.000	67.000	-	10.000	-	-	-	-	-

1. Betaald voorschot SVB 2015 (reserve)

In 2015 zijn er voorschotten betaald aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Het betreft hier de voorschotten voor de besteding van de persoonsgebonden budgetten (PGB). In 2016 heeft er een afrekening plaatsgevonden van de bestede PGB en de betaalde voorschotten. Er is € 355.000 betaald aan voorschotten. Voorgesteld wordt om deze inkomsten ten gunste te laten komen van de bestemmingsreserve Sociaal domein. De voorschotten zijn verdeeld over twee programma's, te weten programma 3 voor wat betreft de jeugdhulp en programma 5 voor wat betreft de Wmo. Door het bedrag ten gunste van de bestemmingsreserve te brengen heeft het geen gevolgen voor het exploitatieresultaat.

2. Sporthal Dwingeloo (voorziening)

Een deel van de werkzaamheden in het kader van het groot onderhoud gebouwen zal pas in 2017 worden uitgevoerd. Wij verzoeken u daarom om het niet benutte deel van de voorziening, beschikbaar te stellen voor 2017.

3. Bewegcoaches (overhevelen)

De activiteiten van 'Westerveld got Talent' zijn niet uitgevoerd. Dit wordt volgend jaar wel uitgevoerd vanuit het cultuurbudget. Daarnaast zijn de GIDS-gelden, door de verandering van de werkwijze van de bewegcoaches, niet uitgegeven. De activiteiten hiervoor staan in 2017 wel gepland. Wij verzoeken u daarom een totaalbedrag van € 32.000 over te hevelen.

4. Dingspilhuus

Op dit moment is de verwachting dat het Dingspilhuus tot medio 2018 open is. Hiervoor zijn nog extra exploitatiebudgetten nodig en die worden hierbij aangevraagd. Daarnaast worden er nog extra kosten gemaakt voor (achterstallig en uiterst noodzakelijk) onderhoud aan met name dakwerkzaamheden. Dit is noodzakelijk om lekkage in de sportzaal te voorkomen. Hiervoor is een bedrag van € 5.000 in 2017 nodig. De overdracht in erfpacht en daarbij de afboeking van de boekwaarden t.l.v. de algemene reserve wordt hiermee dan ook van 2016 naar 2018 gebracht. Het deel van de kosten dat betrekking heeft op de sporthal komt ten laste van dit programma, de kosten die betrekking hebben op het dorps huis komen ten laste van programma 5.

4. Totaaloverzicht

Programma 3	Onderwijs, sport en jeugdzorg				
	2016	2017	2018	2019	2020
Lasten					
Stand Voorjaarsrapportage 2016/ Programmabegroting 2017-2020	8.537.370	6.965.800	6.894.574	6.961.169	7.132.885
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten	20.000				
- autonome ontwikkelingen	-567.313	32.220	350.497	-93.669	-93.669
Stand Najaarsrapportage 2016	7.990.057	6.998.020	7.245.071	6.867.500	7.039.216
Baten					
Stand Voorjaarsrapportage 2016/ Programmabegroting 2017-2020	299.590	302.039	331.054	381.008	321.060
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten					
- autonome ontwikkelingen	-37.000	67.000	10.000		
Stand Najaarsrapportage 2016	262.590	369.039	341.054	381.008	321.060
SALDO programma 3	7.727.467	6.628.981	6.904.017	6.486.492	6.718.156

natuurgebieden om de bestedingen en het aantal overnachtingen te stimuleren			
Meedenken om in samenwerking met provincie, waterschap en gemeente De Wolden 'nieuwe vormen van recreatie' te realiseren tussen Uffelte en Ruinen	GUR Gebiedsontwikkeling Uffelte-Ruinen Meedenken om recreatieve mogelijkheden te ontwikkelen in dit gebied Ondernemers verleiden om via uitnodigingsplanologie te investeren in dit gebied		Uren
Stand Najaarsrapportage 2016			
Het project 'GUR' is eind december 2015 gestaakt. Afgesproken is dat partijen waar mogelijk de opgaven gezamenlijk gaan oppakken. Ten aanzien van de recreatieve mogelijkheden wordt dit in 2017 verder verkend.			

Participatie, inkomensvoorziening en arbeidsmarktbeïnvloeding

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Lokale werkgevers stimuleren om meer inwoners vanuit een uitkeringssituatie regulier werk aan te bieden	Investeren in de relaties tussen uitvoeringsorganisaties en lokale ondernemers Samen met de uitvoeringsorganisaties nieuwe allianties en convenanten afsluiten met lokale ondernemers	2016	
Stand Najaarsrapportage 2016			
De samenwerking rond de werkgeversdienstverlening heeft de uitvoerende partijen in de Participatiewet in de sub-regio dichterbij elkaar gebracht. Dit komt de kennis, expertise en slagkracht ten goede en het heeft de ondersteuning aan de inwoners en de dienstverlening aan de werkgevers verbeterd. Tevens is er een regiegroep bezig om draagvlak te creëren voor een ondernemersfonds.			

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Voldoen aan de quotum regeling van het ministerie van SZW als werkgever	Het HRM en Inkoopbeleid verder definiëren over het nemen van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid voor inwoners met een uitkering op grond van de Participatiewet en/of de Wet sociale werkvoorziening Het Inkoopbeleid afstemmen op de aanbevelingen vanuit het Regionaal Werkbedrijf Zwolle	2016 2016	

	Onderzoeken of een keurmerk Prestatieladder sociale ondernemer een instrument is waarmee wij onze bijdrage aan de werkgelegenheid voor mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie zichtbaarder maken	2016-2017	
Stand Najaarsrapportage 2016			
Wij gaan beleid formuleren om arbeidsintegratie van bepaalde doelgroepen te verwezenlijken in Meppel en Westerveld. Onderdeel hiervan is mede de inzet van WSW-medewerkers in de openbare ruimte.			

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Het effectiever en efficiënter uitvoeren van de taken op grond van de Participatiewet door het realiseren van schaalvergroting.	In het kader van de werkgeversdienstverlening samenwerken met de SSWZM gemeenten in de vorm van een groeimodel, startend in een netwerkorganisatie die kan doorgroeien naar uitvoering vanuit één fysieke locatie De SSWZM-gemeenten enthousiast maken en overtuigen om een haalbaarheidsonderzoek te doen naar scenario's voor een gezamenlijke optimale uitvoering van de Participatiewet. De uitkomsten van het onderzoek bij Reestmond hierbij betrekken.	2016-2017 2016	
Stand Najaarsrapportage 2016			
Zie ook punt 1. Voor de toekomstige uitvoering van de participatiewet is het scenario-onderzoek van de IGSD s-w en het vervolgonderzoek 'Bouwen op een goed fundament' van Reestmond in de afrondende fase.			

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
We willen dat mensen met sociale zekerheidsvoorziening van de gemeente duurzaam participeren, waarbij we streven naar zo regulier mogelijk werk. Eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid zijn hierbij de	In de afspraken met IGSD s-w en Reestmond zetten we in op: - Regulier werk en als dat niet mogelijk is vrijwilligerswerk of scholing - In samenwerking met de andere deelnemende gemeenten, de uitvoeringsorganisaties en de partners in de regio de beweging van binnen naar buiten doorzetten - Bijsturen en monitoren aan de hand van vastgesteld beleid in het kader	2016-2017	

uitgangspunten.	van het Sociaal domein		
Stand Najaarsrapportage 2016			
Uitvoering en evaluatie Plan van Aanpak Vertrouwen, Ondernemen, Verbinden van de IGSD s-w en de voortgang van de ontwikkelagenda (vervolg 'Bouwen op een goed fundament') van Reestmond.			

3. Autonome ontwikkelingen

Omschrijving	2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
Lasten										
1. Scouting (overheveling)		7.500	7.500							
2. Krediet Holtingerveld (overheveling)		202.340	178.848		354		354		354	
3. Kolonieplan (overheveling)		80.000	80.000							
4. LEADER	5.571		5.571		5.571		5.571		5.571	
5. Septembercirculaire 2016		751		685		628		585		536
	5.571	290.591	271.919	685	5.925	628	5.925	585	5.925	536
Baten										
Saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2. Krediet Holtingerveld (overheveling)

In 2016 is de procedure voor het wijzigen van het bestemmingsplan Holtingerveld opgestart om de bouw van het informatiecentrum te kunnen realiseren. Hierover zijn echter een aantal zienswijzen ingediend, die voor vertraging in de bouw hebben gezorgd. Hierdoor wordt de aanbestedingsprocedure later opgestart en verzoeken wij u om het beschikbare krediet van per saldo € 321.000 over te hevelen naar 2017. Dit heeft gevolgen voor de afschrijvings- en rentelasten. Een deel van deze lasten (eenmalige afschrijving van € 202.000) worden gedekt uit de algemene reserve op grond van een eerder genomen besluit.

3. Kolonieplan (overheveling)

Voor de uitvoering van het Kolonieplan, meer specifiek, het deelproject V 'Sociaal maatschappelijke innovaties' is bij de Voorjaarsrapportage 2016 voor de jaren 2016 en 2017 elk € 100.000 geraamd. Op dit moment wordt het deelproject opgestart en is de kwartiermaker bezig met het verfijnen van de project definitie. Naar verwachting zal niet het geheel geraamde bedrag voor 2016 nodig zijn in 2016. Wij verzoeken u daarom om € 80.000 over te hevelen van 2016 naar 2017, zodat het beschikbaar blijft voor de uitvoering van het project.

4. LEADER

Voor de uitvoering van LEADER is in totaal € 100.000 beschikbaar gesteld voor een periode van 7 jaar. Doordat het programma verlaat is gestart en aan het eind van de looptijd de afrekening en de laatste uitvoeringszaken nog plaats moeten vinden is de effectieve looptijd voor de projectuitvoering verkort naar 5 jaar. Dit betekent dat het geraamde bedrag voor zeven jaar € 14.286 veranderd moet worden in € 20.000 per jaar voor de looptijd van 2016 - 2020.

5. Totaaloverzicht

Programma 4	Lokale economie, vrijetijdseconomie en werk & inkomen				
	Meerjarenramingen 2017 t/m 2020				
	2016	2017	2018	2019	2020
Lasten					
Stand Voorjaarsrapportage 2016/ Programmabegroting 2017-2020	10.685.429	10.016.216	9.299.277	9.157.455	9.133.763
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten					
- autonome ontwikkelingen	-285.020	271.234	5.297	5.340	5.389
Stand Najaarsrapportage 2016	10.400.409	10.287.450	9.304.574	9.162.795	9.139.152
Baten					
Stand Voorjaarsrapportage 2016/ Programmabegroting 2017-2020	3.940.240	3.417.844	3.338.830	3.338.830	3.338.606
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten					
- autonome ontwikkelingen					
Stand Najaarsrapportage 2016	3.940.240	3.417.844	3.338.830	3.338.830	3.338.606
SALDO programma 4	6.460.169	6.869.606	5.965.744	5.823.965	5.800.546

Participatiebeleid (Wmo)

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Maatschappelijke effecten benoemen uitvoeringsprogramma 2016	Activiteiten uit het uitvoeringsprogramma Sociaal domein 2015/2016 - Ontwikkelen preventieprogramma's - Transformatie maatwerkvoorzieningen - Right to Challenge - Subsidiebeleid - Klanttevredenheidsonderzoek 2016 - Ontwikkelen model ontwikkelen voor verbetering van publiek vervoer	2016	
De ontwikkeling van één of meerdere dorpskamers	Het inzetten van procesbegeleiding	2016	€ 25.000
Stand Najaarsrapportage 2016			
<p>In de transformatie van het Sociaal domein zijn de eerste stappen gezet waaronder het ontwikkelen van beleidskaders voor maatschappelijke initiatieven en Right to Challenge. Door de Taskforce voor de jaren 2016 en 2017 willen we het transformatieproces versnellen. Wij gaan ons hierbij vooral richten op nog meer inzichtelijk maken van alle beschikbare informatie, preventie en het versterken van het voorliggende veld en integrale dienstverlening. Het ontwikkelen van de nieuwe subsidieverordening is gestart. Eind 2016 wordt het plan van aanpak in de commissie SD geagendeerd. Voor het 'publiek vervoer' participeren we in een provinciale werkgroep (Groningen en Drenthe). De budgetten voor Wmo maatwerkvoorziening kunnen mogelijk op onderdelen overschrijden. De verwachting is dat deze overschrijding binnen het totale product Zorgbeleid is op te vangen.</p>			

Professioneel welzijnswerk

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
<p>Met het welzijnswerk heeft de gemeente een lichte interventie-mogelijkheid binnen het Sociaal domein. Doel is via deze interventie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inwoners van Westerveld in een vroeg stadium ondersteunen bij een hulpvraag - Inwoners van Westerveld in staat stellen (weer) zelfstandig te functioneren en mee te doen - Voorkomen dat een 	<p>De uitvoering van professioneel welzijnswerk is onderdeel van bredere Wmo-beleid en het sociaal domein. De gemeente stimuleert en faciliteert vrijwillige en professioneel welzijnswerk via verschillende (subsidie)regelingen. De opdrachtnemer voor de uitvoering van professioneel welzijnswerk is op dit moment stichting Welzijn Mensenwerk Meppel Westerveld</p> <p>Het komende jaar willen wij ons accounthouderschap met de stichting verbeteren o.a. als inbreng wordt meegenomen de uitkomsten van het rekenkameronderzoek</p> <p>Daarnaast willen wij de uitvoering van het professionele welzijnswerk beter en meer</p>	2016	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leefbaarheid en sociale samenhang: € 130.000 2. Jeugd en opvoeding: € 220.000 3. Informatie en advies: € 92.700 4. Ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers: € 69.948 5. Bevorderen deelname maatschappelijk verkeer: € 322.000

hulpvraag uitmondt in een zorgvraag - Inwoners van Westerveld daarbij aanspreken op hun eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht	te laten aansluiten bij de doelen en prioriteiten zoals geformuleerd in het uitvoeringsprogramma Sociaal Domein. Hiervoor zullen wij een vernieuwde BCF-opdracht opstellen		
Stand Najaarsrapportage 2016			
Welzijn Mensenwerk heeft aangegeven dat in de verschillende kernen van onze gemeente verslavingsproblematiek heerst onder jongeren. Eerder was deze problematiek alleen bekend in Wilhelminaoord. WMW is gevraagd om de aard en de omvang van het probleem in beeld te brengen, om vervolgens de juiste aanpak te bepalen. Hiervoor heeft de gemeente een bedrag van € 21.735,- beschikbaar gesteld.			

Vreemdelingenbeleid

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Het voldoen aan de wettelijke jaarlijkse taakstelling huisvesting statushouders door in 2016 naar verwachting ca. 35 personen te huisvesten	Onderzocht wordt hoe deze mogelijk grotere taakstelling het beste uitgevoerd kan worden en of er sprake moet zijn van een Drentse aanpak Wij subsidiëren Vluchtelingenwerk Noord-Nederland om te zorgen dat de mensen die in Westerveld worden gehuisvest begeleiding krijgen	Huisvesten van ca. 35 personen met een verblijf-status	€ 14.750 Subsidie begeleiding vluchtelingenwerk
Stand Najaarsrapportage 2016			
Door de grote toestroom van vluchtelingen vorig jaar, is de taakstelling om statushouders te huisvesten verhoogd van 35 personen naar 49 personen. Ondanks de sterke toename van het aantal te huisvesten statushouders, loopt onze gemeente op schema. Dit komt mede doordat cliënten van Zorggroep Jade met een verblijfstatus meetellen in onze taakstelling.			

Cultuurbeleid

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
We vinden dat cultuur voor iedereen bereikbaar moet zijn	Het college heeft de ambitie om in het 2 ^e kwartaal 2016 een vernieuwd cultuurbeleid voor te stellen aan de raad. In het collegeprogramma 2014-2018 hebben wij een tweetal belangrijke aandachtspunten/ambities meegegeven: Het eerste accent is dat wij Cultuureducatie van belang voor zowel jonge én volwassen inwoners van onze gemeente. Het huidige beleid richt zich met name op binnenschoolse		Cultuureducatie basisscholen: € 10.000 (rest is budget van externe partijen) Theater voor basisscholen: € 7.000 Muzikale vorming:

	<p>cultuureducatie voor kinderen tussen 4-18 jaar</p> <p>Het tweede accent is dat het college cultuur ook nadrukkelijk ziet als economische aanjager, en dat daarvoor een kwalitatief hoogwaardige infrastructuur nodig is (zoals kunstroutes, musea, en andere voorzieningen)</p> <p>De startnotie verschijnt in het 4^e kwartaal 2015, In de startnotie zullen wij daarin het proces en kader beschrijven t.b.v. het opstellen van het nieuwe beleid. Wij zullen ook voorstellen het nieuwe bibliotheekbeleid onderdeel te laten zijn van het nieuwe cultuurbeleid</p> <p>Wij willen tijdens het opstellen van het cultuurbeleid ervaringen opdoen met het meer/beter van 'buiten naar binnen'-werken. In de startnotitie komen wij hierop terug</p> <p>Ook heeft het college het voornemen om in het nieuwe cultuurbeleid aandacht te besteden aan de invulling van het accounthouderschap met de professionele organisaties, die in opdracht van de gemeente (gesubsidieerd) een deel van het cultuurbeleid uitvoeren. Wij zullen hierbij de uitkomsten van het onderzoek van de Rekenkamer betrekken. In de startnotitie komen wij hierop terug</p> <p>Tot de vaststelling van het nieuwe cultuurbeleid, zal het huidige beleid worden voortgezet. Dat richt zich m.n. op cultuureducatie voor 4-18 jarigen</p>		<p>€ 55.000</p> <p>Kunst en cultuureducatie voor de onderbouw van het VO: € 10.000</p> <p>Scala: € 120.000</p>
--	--	--	--

Stand Najaarsrapportage 2016

Op 22 maart is de startnotitie cultuur 'Zo buiten, Zo binnen' gepresenteerd en besproken in de thema raad. In juni heeft de eerste bijeenkomst met inwoners en organisaties om samen cultuurbeleid te ontwikkelen. Tijdens deze avond is gezamenlijk gebrainstormd over; waar men trots op is in Westerveld als het gaat om cultuur, welke culturele onderdelen men graag nog meer zou zien of nieuw zou willen ontwikkelen en over wat men belangrijk vindt in het proces om dit samen te bereiken. In de afgelopen periode is verder gewerkt aan het nieuwe cultuurbeleid. Het nieuwe cultuurbeleid is gereed in het eerste kwartaal van 2017. Totdat het nieuwe beleid gereed is, blijft het oude beleid van kracht.

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investing/ kosten p.j.
In stand houden van een bibliotheekfunctie gericht op lezen, leren en informeren	De bibliotheekfunctie ziet het college als één van de voorzieningen waar cultuureducatie plaats kan vinden Daarom stelt het college voor om ons		€ 367.467

	<p>toekomstige beleid op het gebied van bibliotheek mee te nemen bij de ontwikkeling nieuwe cultuurbeleid (zie hierboven)</p> <p>Het huidige beleid met betrekking tot de bibliotheek richt zich op de ontwikkeling van een functionele bibliotheekvoorziening met uitleenpunten in de grootste kernen van de gemeente</p> <p>Het doelgroepenbeleid blijven wij in 2016 richten op specifiek jeugd en ouderen</p> <p><i>Jongeren</i> We richten ons op meer dienstverlening in 2016 op school, door de realisatie van de Bieb op School in alle basisscholen in de gemeente</p> <p><i>Ouderen</i> Op basis van nader onderzoek naar dienstverlening aan en bereik van ouderen en aanwezigheid daar waar ouderen zijn, willen wij de dienstverlening voor deze doelgroep verder verbeteren in 2016</p>		
--	---	--	--

Stand Najaarsrapportage 2016

De bibliotheek in Diever is verplaatst naar de locatie Stad & Esch. De combinatie met de onderwijsvoorziening voor leerlingen in Voortgezet Onderwijs blijkt een goede keuze te zijn. Activiteiten in het kader van de bieb op school verlopen naar tevredenheid. Er is een aantal programma's voor ouderen en jongeren die worden uitgevoerd, onder andere in samenwerking met andere partners waaronder scholen, gemeente en WMW. Als onderdeel van het cultuurbeleid doet de bibliotheek volwaardig mee aan de uitvoering van de startnotitie cultuur 'Zo buiten, Zo binnen'. De bibliotheek heeft aangegeven te willen fuseren met Biblionet Drenthe. Met als doel de dienstverlening aan de leden te verbeteren. Voorbereidende besprekingen hierover worden gevoerd. Er is een aantal verbeteringen in de dienstverlening doorgevoerd met name richting ouderen.

3. Autonome ontwikkelingen

Omschrijving	2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
Lasten										
1. Teveel betaald voorschot SVB en beschermd wonen 2015 (reserve)		409.292								
2. Shakespeare (overheveling)		35.000	35.000							
3. Subsidies culturele initiatieven (overheveling)		66.000	66.000							
4. Dingspilhaus		878.645	64.587		901.791					
5. Onderzoeksbudget Dingspilhaus (overheveling)		60.000	60.000							
6. Formatie Sociaal domein		45.000								
7. Zo Buiten, Zo Binnen (verschuiving)		109.728		112.728		112.728		112.728		112.728
8. Septembercirculaire 2016	190.500	23.213		220.246		210.228		208.597		199.723
Saldo	190.500	1.626.878	225.587	332.974	901.791	322.956	-	321.325	-	312.451
Baten										
4. Dingspilhaus	1.950		3.900		1.950					
Saldo	1.950	-	3.900	-	1.950	-	-	-	-	-

1. Betaald voorschot SVB 2015 (reserve)

In 2015 zijn er voorschotten betaald aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Het betreft hier de voorschotten voor de besteding van de persoonsgebonden budgetten (PGB). In 2016 heeft er een afrekening plaatsgevonden van de bestede PGB en de betaalde voorschotten. Er was € 355.000 te veel betaald aan voorschotten. Voorgesteld wordt om deze inkomsten ten gunste te laten komen van de bestemmingsreserve Sociaal domein. De voorschotten zijn verdeeld over twee programma's, te weten programma 3 voor wat betreft de jeugdhulp en programma 5 voor wat betreft de Wmo. Door het bedrag ten gunste van de bestemmingsreserve te brengen heeft het geen gevolgen voor het exploitatieresultaat.

2. Shakespeare (overheveling)

Er is een bedrag beschikbaar gesteld voor de viering van 70 jaar Shakespeare in Diever. In samenwerking met de provincie is het plan aangepast en gegroeid. Doordat het plan een aantal keren is bijgesteld, voordat de provincie ook akkoord was (en daarmee bereid was mee te betalen), is 1 september pas duidelijk geworden wat er georganiseerd gaat worden. Gekozen is om de festiviteiten volgend jaar te laten plaatsvinden, zodat er voldoende voorbereidingstijd is om het evenement ook echt te laten slagen.

3. Subsidies culturele initiatieven (overheveling)

Samen met inwoners wordt gewerkt aan een nieuw Cultuurbeleid. De inzet is dat het nieuwe beleid initieert en stimuleert tot het organiseren van meer en andere culturele initiatieven. De verwachting is dat vooral in de eerste jaren het aantal aanvragen zal toenemen. Door het niet gebruikte deel van 2016 over te hevelen, kunnen meer initiatieven gehonoreerd worden.

4. Dingspilhuus

Zoals in programma 3 is aangegeven wordt ervan uitgegaan dat het Dingspilhuus open blijft tot halverwege 2018. Voor het deel van de kosten die betrekking hebben op het dorpshuis worden deze in dit programma verwerkt.

5. Onderzoeksbudget Dingspilhuus (overheveling)

Voor het onderzoek naar de ontwikkelingen van het Dingspilhuus is nog een bedrag beschikbaar van € 60.000. Graag willen wij dit budget benutten voor het ontwikkelen van een sportaccommodatie nabij Stad & Esch. Voorgesteld wordt om dit budget over te hevelen naar 2017. We willen dit budget benutten voor de voorbereiding-, onderzoeks- en advieskosten.

6. Formatie Sociaal domein

Er is voor het Sociaal domein formatie beschikbaar gesteld. Deze formatie was in programma 5 terecht gekomen, terwijl de inhuur plaatsvindt in programma 7. Hierbij wordt dit bedrag verschoven, waardoor het geen invloed heeft op het exploitatieresultaat.

7. 'Zo Buiten, Zo Binnen' (verschuiving)

Zoals in programma 1 al is aangegeven worden een aantal budgetten in het kader van 'Zo Buiten, Zo Binnen' verschoven van dit programma naar programma 1.

4. Totaaloverzicht

Programma 5	Zorg, welzijn en cultuur				
	2016	2017	2018	2019	2020
Lasten					
Stand Voorjaarsrapportage 2016/ Programmabegroting 2017-2020	10.695.462	7.831.525	7.782.948	7.676.806	7.935.671
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten					
- autonome ontwikkelingen	-1.436.378	-107.387	578.835	-321.325	-312.451
Stand Najaarsrapportage 2016	9.259.084	7.724.138	8.361.783	7.355.481	7.623.220
Baten					
Stand Voorjaarsrapportage 2016/ Programmabegroting 2017-2020	900.984	714.863	764.125	661.644	680.487
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten					
- autonome ontwikkelingen	1.950	3.900	1.950		
Stand Najaarsrapportage 2016	902.934	718.763	766.075	661.644	680.487
SALDO programma 5	8.356.150	7.005.375	7.595.708	6.693.837	6.942.733

Ruimtelijk beleid

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investing/ kosten p.j.
Het actueel houden van de bestemmingsplannen, door deze tijdig te herzien, waarbij bijzondere aandacht wordt geschonken aan cultuurhistorische waarden	De volgende plannen zijn opgepakt worden naar verwachting in 2016 vastgesteld: - Dwingeloo kern - Darp - Doldersum - Hoeve Boschoord - Kalterbroeken - Locatie vm. tuinbouwschool Frederiksoord - Reparatie van het bestemmingsplan buitengebied voor wat betreft de agrarische gebieden	2016	Wordt bekostigd uit regulier budget in exploitatie
De toegankelijkheid van onze natuurgebieden minimaal op hetzelfde niveau borgen	Overleg voeren binnen bestaande overlegstructuren als het Regionaal Landschap (Nationale Parken), N2000 gebieden, gebiedsontwikkelingsprojecten (zoals het GUR, Oude Willem, Beekdalensie, Belvédère etc)	2016 e.v.	Geen
Toewerken naar een duurzame positie van de landbouwsector, met maatschappelijk draagvlak	Met de agrarische sector overleggen over ontwikkelingen en behoeften in de samenleving en de agrarische bedrijfsvoering als opmaat naar een toekomstvisie	2016 e.v.	Geen
Het faciliteren van initiatieven van derden die de economische en ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente ten goede komen	Het voeren van vooroverleg om met initiatiefnemers in een vroegtijdig stadium de (on)mogelijkheden van hun plannen te bespreken. Vervolgens met heldere communicatie zo vlot mogelijk de ge-eigende vergunningenprocedures doorlopen	2016 e.v.	Geen, met uitzondering van ambtelijke capaciteit. Het aantal uiteindelijk ingediende vergunning aanvragen is van invloed op de leges opbrengsten
Stand Najaarsrapportage 2016			
<p>De bestemmingsplannen Dwingeloo kern en voormalige tuinbouwschool zijn in procedure. Vaststelling volgt naar verwachting begin 2017, aangezien het vooroverleg meer tijd vergt dan voorzien. De plannen Darp, Boschoord en Doldersum zijn nog niet herzien. Deze plannen hebben minder prioriteit gekregen om het toenemend aantal aanvragen en ontwikkelingen van inwoners van onze gemeente te kunnen faciliteren.</p> <p>Het overleg met de agrarische sector heeft in het kader van het UNESCO dossier prioriteit gekregen. Dit overleg, en de overleggen die zijn gevoerd in het kader van de reparatie van het bestemmingsplan buitengebied, vormen een opmaat naar een meer structurele overlegvorm en een toekomstvisie.</p>			

Monumenten en archeologie

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investering/ kosten p.j.
Inzet en betrokkenheid van de inwoners en ondernemers van de gemeente bij de historisch rijkdom van de gemeente vergroten Opening landelijke monumentendag 2018 naar Frederiksoord proberen te krijgen	Instellen van erfgoedprijs elke twee jaar wordt uitgereikt aan iemand die heeft bijgedragen aan de bekendheid van de historie	2016 e.v.	€ 8.000 voor de erfgoeddag, de erfgoedprijs en de monumentenlijst
	Samen met de historische verenigingen jaarlijks een erfgoeddag organiseren	2016 e.v.	
	Facilitaire mogelijkheden ontwikkelen voor ondersteuning van de deelnemers van de vrijwillige monumentenlijst	2016 e.v.	
	Het schrijven van een bidboek samen met de erfgoedpartners	2016-2018	P.m.
Stand Najaarsrapportage 2016			
<p>Besloten is om ten gevolge van de nieuwe Erfgoedwet (juli 2016) cultureel erfgoed niet op te nemen in de nieuwe cultuurnota. Hiervoor wordt eind 2016 de nieuwe Erfgoedverordening, aangepast op de Erfgoedwet, voorgelegd aan de raad. Medio 2017-2018 volgt de Erfgoedvisie.</p> <p>Het is gelukt om de opening van de landelijke monumentendag niet in 2018 maar al in 2017 naar Frederiksoord te krijgen. Daarmee kunnen we de gemeente Westerveld landelijke bekendheid geven waardoor het toerisme in Westerveld verder versterkt kan worden.</p>			

3. Autonome ontwikkelingen

Omschrijving	2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<u>Lasten</u>										
1. Torenuurwerk		4.000								
2. Monumentendag 2017 (overheveling)		8.000	8.000							
Saldo	-	12.000	8.000	-	-	-	-	-	-	-
<u>Baten</u>										
Saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

4. Totaaloverzicht

Programma 6	Ruimtelijke ontwikkeling				
	2016	2017	2018	2019	2020
Meerjarenramingen 2017 t/m 2020					
Laasten					
Stand Voorjaarsrapportage 2016/ Programmabegroting 2017-2020	2.219.073	1.457.228	1.499.062	1.443.310	1.443.310
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten					
- autonome ontwikkelingen	-12.000	8.000			
Stand Najaarsrapportage 2016	2.207.073	1.465.228	1.499.062	1.443.310	1.443.310
Baten					
Stand Voorjaarsrapportage 2016/ Programmabegroting 2017-2020	391.260	396.410	396.410	396.410	396.410
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten					
- autonome ontwikkelingen					
Stand Najaarsrapportage 2016	391.260	396.410	396.410	396.410	396.410
SALDO programma 6	1.815.813	1.068.818	1.102.652	1.046.900	1.046.900

Belastingen en waardering onroerende zaken

Doel	Wat gaan we daarvoor doen	Uitvoering	Investing/ kosten p.j.
Toename van lastenverzwaring beperken tot inflatiecorrectie	De onroerende-zaakbelastingen in 2016 met inflatiepercentage van 1,0% verhogen		Meeropbrengst € 27.250
Het aantal woz-bezwaarschriften beperken tot 1,0%	De forensenbelasting jaarlijks vanaf 2012 trendmatig verhogen met 2%		Meeropbrengst € 12.300
	Contacten met burgers/belastingplichtigen en bezoeken van WOZ-objecten waarvan tegen de waarde bezwaar is gemaakt intensiveren		

Stand Najaarsrapportage 2016

De genoemde verhogingen zijn in 2016 doorgevoerd.

Nagenoeg alle objecten waartegen een WOZ-bezwaarschrift is ingediend zijn op locatie bezocht. Daarbij is er in de meeste gevallen ook een persoonlijk contact met de belastingplichtige geweest. Het aantal WOZ-objecten, waarvan in 2016 tegen de waarde bezwaar is ingediend, omvat 1,1 % van het totaal aantal WOZ-objecten. Inmiddels is er een uitspraak in de rechtszaak met Actium waarbij de gemeente Westerveld in het gelijk is gesteld.

1. Raadsbesluiten

Omschrijving	2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<u>Lasten</u>										
A. Vrijdagsluiting	23.000									
B. Aankoop Kalterbroeken			25.000		25.000		25.000		25.000	
Saldo	23.000	-	25.000	-	25.000	-	25.000	-	25.000	-
<u>Baten</u>										
Saldo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

A. Vrijdagsluiting

De raad heeft besloten om het gemeentehuis ook op elke vrijdag open te stellen. De extra kosten die dit met zich meebrengt waren al verwerkt in de begroting, vandaar dat hier alleen het bedrag voor 2016 naar voren komt.

B. Aankoop Kalterbroeken

Uw raad heeft een bedrag van € 1,2 miljoen beschikbaar gesteld voor de aankoop van de resterende gronden in het gebied Kalterbroeken. Daarnaast is een bedrag van € 50.000 beschikbaar gesteld voor de inhuur van externe expertise om het plan te ontwikkelen. De rentelasten van deze activa komt ten laste van dit programma.

1. Autonome ontwikkelingen

Omschrijving	2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
Lasten										
1. Inhuur Kalterbroeken (overheveling)		25.000	25.000							
2. Digitalisering archief (overheveling)		36.500	36.500							
3. Voorziening dubieuze debiteuren	63.000									
4. Bommenregeling voormalige brandweerkazerne		50.000								
5. Gesprekscyclus	5.500		7.927		7.884		7.840		7.797	
6. Beheersysteem openbare ruimte	25.000		54.600							
8. Beveiliging			5.700		5.700		5.700		5.700	
9. Kerktorens (voorziening)		31.000	31.000							
10. Woning De Brink 4 Dwingeloo (voorziening)		26.500	26.500							
11. Formatie Sociaal domein	45.000									
12. Taskforce (overheveling)		100.000	100.000							
13. ICT (overhevelingen)		75.000	75.000							
Saldo	138.500	344.000	362.227	-	13.584	-	13.540	-	13.497	-
Baten										
7. Dividenden	67.000									
9. Kerktorens (voorziening)		31.000	31.000							
10. Woning De Brink 4 Dwingeloo (voorziening)		26.500	26.500							
15. Septembercirculaire 2016	163.566		3.515		430.771		567.017		646.859	
Saldo	230.566	57.500	61.015	-	430.771	-	567.017	-	646.859	-

1. Inhuur Kalterbroeken (overheveling)

Nadat Kalterbroeken is aangekocht, dienen er verschillende vervolgstappen te worden gezet, zoals verwoord in het raadsvoorstel. Daarbij schakelen wij externe ondersteuning in, waarvoor wij een bedrag van € 50.000 beschikbaar hebben. Naar verwachting zal niet het gehele budget nodig zijn in 2016, daarom verzoeken wij u om € 25.000 over te hevelen naar 2017.

2. Digitalisering archief (overheveling)

Door ziekte en zwangerschap kan het project digitalisering archief niet afgerond worden in 2016. We verzoeken u daarom het restantbudget over te hevelen naar 2017.

3. Voorziening dubieuze debiteuren

Wij verzoeken u om de voorziening voor dubieuze debiteuren met dit bedrag te verhogen.

4. Bommenregeling voormalige brandweerkazerne

Vanuit het Rijk hebben we een compensatie uit de bommenregeling ontvangen voor het verwijderen van de munitie uit de Tweede Wereldoorlog op het terrein van de voormalige brandweerkazerne in Dwingeloo. De kosten hiervoor zijn echter al grotendeels in 2015 gemaakt, waardoor het restant van de ontvangsten ten gunste kan worden gebracht van het exploitatieresultaat.

6. Beheerssysteem openbare ruimte

Op dit moment wordt gewerkt met een verouderd beheerssysteem voor onze wegen, riolering, openbaar groen en openbare verlichting (GBI versie 4.9). Deze versie wordt binnenkort niet meer ondersteund, waardoor het werken met actuele beheerdata gevaar loopt, de overstap naar een nieuwere versie is derhalve noodzakelijk. Met het leveren en implementeren van de software, het omzetten van de huidige beheerdata, de koppeling met de BGT en instructie en opleidingen voor beheerders en gebruikers is een bedrag gemoeid van € 79.600. Dit wordt verdeeld over 2 jaar ingezet.

7. Dividenden

Bijna alle dividenden van onze verbonden partijen zijn ontvangen of toegekend. Hieruit blijkt dat de geraamde dividend lager is dan de werkelijk ontvangen dividend. Een overzicht van de afwijkingen

wordt hierna gegeven. Aangezien het onzeker wat de inkomsten in het volgende jaar zijn en op dit vlak veel onzekerheden meespelen, wordt er niet structureel bijgeraamd.

Dividenden 2016	Begroot	Werkelijk
Nutsbedrijven		
N.V. Waterleidingmaatschappij Drenthe	0	0
N.V. Rendo	600.000	598.000
Enexis Holding B.V.	130.000	103.000
Wadinko N.V.	25.000	28.000
Vitens N.V.	29.000	99.000
Subtotaal nutsbedrijven	784.000	828.000
Overige beleggingen		
N.V. BNG Bank	30.000	53.000
Subtotaal overige beleggingen	30.000	53.000
Totaal ontvangen dividenden	814.000	881.000

9. Kerktorens (voorziening)

In het meerjaren onderhoudsplan gebouwen was rekening gehouden met het onderhoud aan een kerktoeren. Aan dit onderhoud zijn we dit jaar niet toegekomen, maar staat wel in de planning voor volgend jaar. Wij verzoeken u daarom om het niet benutte deel van de voorziening, beschikbaar te stellen voor 2017.

10. Woning De Brink 4 Dwingeloo (voorziening)

In het meerjaren onderhoudsplan gebouwen was rekening gehouden met het onderhoud aan de woning aan de Brink 4 in Dwingeloo. Aan dit onderhoud zijn we dit jaar niet toegekomen, maar staat wel in de planning voor volgend jaar. Wij verzoeken u daarom om het niet benutte deel van de voorziening, beschikbaar te stellen voor 2017.

11. Formatie Sociaal domein

Er is voor het Sociaal domein formatie beschikbaar gesteld. Deze formatie was in programma 5 terecht gekomen, terwijl de inhuur plaatsvindt in programma 7. Hierbij wordt dit bedrag verschoven, waardoor het geen invloed heeft op het exploitatieresultaat.

12. Task Force (overheveling)

Er is in de Voorjaarsrapportage € 200.000 beschikbaar gesteld voor de oprichting van een Task Force. Inmiddels is deze van start gegaan en wordt voorzien dat een deel van het beschikbare budgetnodig zal zijn in 2017. Wij verzoeken u daarom € 100.000 over te hevelen naar 2017.

13. ICT (overheveling)

In het kader van ICT wordt voor een aantal budgetten overheveling van 2016 naar 2017 aangevraagd. Het gaat hierbij om het project generieke postintake, waarbij de migratie van Verseon naar het zaakstelsel pas in 2017 zal worden uitgevoerd (€ 40.000). Daarnaast zijn de procedurele activiteiten rond de informatiebeveiliging in het gedrang gekomen, doordat veel tijd is gegaan naar de samenwerking tussen de gemeenten Westerveld en Meppel op het gebied van bedrijfsvoering/ICT. Daardoor zijn de invoering van procedures, de ontwikkeling van audit-programma's en enkele technische voorziening nog niet doorgevoerd (€ 20.000). Ook is er een bedrag van € 15.000 voor incidentele inhuur voor de netwerkvoorziening beschikbaar gesteld voor 2016. Gezien de ontwikkelingen binnen het team ICT is de verwachting dat deze inhuur met name in 2017 zal plaats vinden.

14. Meentheweg-Oeveraseweg uit Grondexploitatie naar materiële vaste activa

Gelet op de vernieuwing BBV is het niet meer toegestaan om gronden, welke niet in exploitatie zijn op te nemen onder de voorraden. Deze gronden, zoals de Meentheweg-Overaseweg in Westerveld, moeten vanaf 2016 geplaatst worden onder de materiële vaste activa. Dit heeft tot gevolg dat er een herwaardering van de gronden dient plaats te vinden. Dit heeft geen resultaatteffect omdat dit uit de voorziening gefinancierd zal worden.

2. Raadsbesluiten reserves

Omschrijving	2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
<u>Lasten</u>										
A. Zonnelingen	161.000									
	161.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<u>Baten</u>										
A. Zonnelingen	161.000									
Saldo	161.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-

A. Zonnelingen

Zoals in programma 2 is verwoord is een bedrag van € 161.000 extra beschikbaar gesteld voor het verstrekken van zonnelingen aan maatschappelijke instellingen.

6. Autonome ontwikkelingen reserves

Omschrijving	2016		2017		2018		2019		2020	
	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling	Stijging	Daling
Lasten										
1. Reserve Sociaal domein	468.671									
2. Overhevelingen via overhevelingsreserve	671.500									
Saldo	1.140.171	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Baten										
2. Overhevelingen via overhevelingsreserve			671.500							
3. Dingspilhuus t.l.v. Algemene reserve		1.375.421			1.306.833					
4. Krediet Holtingerveld t.l.v. algemene reserve		202.340	202.340							
5. Co-financieringsfonds (LEADER)	5.571		5.571		5.571		5.571		5.571	
6. Reserve licht- en duisternisplan (overhevelen)		119.000	119.000							
Saldo	5.571	1.696.761	998.411	-	1.312.404	-	5.571	-	5.571	-

1. Reserve Sociaal domein

In 2015 zijn er voorschotten betaald aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Het betreft hier de voorschotten voor de besteding van de persoonsgebonden budgetten (PGB). In 2016 heeft er een afrekening plaatsgevonden van de bestede PGB en de betaalde voorschotten. Er is € 355.000 betaald aan voorschotten. Voorgesteld wordt om deze inkomsten ten gunste te laten komen van de bestemmingsreserve Sociaal domein. De voorschotten zijn verdeeld over twee programma's, te weten programma 3 voor wat betreft de jeugdhulp en programma 5 voor wat betreft de WMO. Door het bedrag ten gunste van de bestemmingsreserve te brengen heeft het geen gevolgen voor het exploitatieresultaat.

2. Overheveling via de overhevelingsreserve

Van een aantal budgetten voor 2016 wordt verzocht om deze beschikbaar te stellen voor 2017. Een overzicht van deze budgetten wordt hierna gegeven.

Programma	Omschrijving	Bedrag
1	Zo Buiten, Zo Binnen	54.000
2	Duurzaamheidsfonds	60.000
2	Fietsknelpuntbudget	25.000
2	GVVP	7.500
3	Beweegcoaches	32.000
4	Kolonieplan	80.000
4	Scouting	7.500
5	Subsidies culturele initiatieven	66.000
5	Onderzoeksbudget Dingspilhuus	60.000
5	Shakespeare	35.000
6	Monumentendag 2017	8.000
7	Taskforce	100.000
7	ICT	75.000
7	Digitalisering archief	36.500
7	Inhuur Kalterbroeken	25.000
Totale overhevelingen via de overhevelingsreserve		671.500

3. Dingspilhuus t.l.v. Algemene reserve

Zie voor een uitgebreide toelichting programma 3 en 5. Het betreft hier de eenmalige afschrijving die ten laste zou worden gebracht van de algemene reserve, zodra het Dingspilhuus in erfpacht zou worden gegeven. Deze overdracht is uitgesteld tot halverwege 2018.

4. Krediet Holtingerveld t.l.v. Algemene reserve

Zie voor een uitgebreide toelichting programma 4. Doordat de ontwikkeling van het informatiecentrum bij het Holtingerveld vertraging heeft opgelopen, vindt ook de uitname uit de algemene reserve voor de eenmalige afschrijving later plaats.

5. Co-financieringsfonds (LEADER)

Zie voor een uitgebreide toelichting programma 4. De bedragen voor de LEADER zouden worden gedekt uit het Co-financieringsfonds. Nu de termijnen zijn gewijzigd, wijzigt ook de uitname uit het Co-financieringsfonds.

6. Totaaloverzicht

Programma 7	Belastingen en Financiën				
	2016	2017	2018	2019	2020
	Meerjarenramingen 2017 t/m 2020				
Lasten					
Stand Voorjaarsrapportage 2016/ Programmabegroting 2017-2020	4.815.606	7.889.855	7.310.582	6.757.289	6.785.166
- raadsbesluiten	23.000	25.000	25.000	25.000	25.000
- collegebesluiten					
- autonome ontwikkelingen	-205.500	362.227	13.584	13.540	13.497
Stand Najaarsrapportage 2016	4.633.106	8.277.082	7.349.166	6.795.829	6.823.663
Baten					
Stand Voorjaarsrapportage 2016/ Programmabegroting 2017-2020	37.272.594	35.150.694	34.264.525	33.493.346	33.334.967
- raadsbesluiten					
- collegebesluiten					
- autonome ontwikkelingen	173.066	61.015	430.771	567.017	646.859
Stand Najaarsrapportage 2016	37.445.660	35.211.709	34.695.296	34.060.363	33.981.826
SALDO programma 7 voor winstbestemming	-32.812.554	-26.934.627	-27.346.130	-27.264.534	-27.158.163
RESERVERINGEN					
Lasten					
Stand Voorjaarsrapportage 2016/ Programmabegroting 2017-2020	2.262.091	69.933	98.900	131.406	161.405
- raadsbesluiten	161.000				
- collegebesluiten					
- autonome ontwikkelingen	1.140.171				
Stand Najaarsrapportage 2016	3.563.262	69.933	98.900	131.406	161.405
Baten					
Stand Voorjaarsrapportage 2016/ Programmabegroting 2017-2020	6.452.122	1.149.982	868.694	858.000	1.108.377
- raadsbesluiten	161.000				
- collegebesluiten					
- autonome ontwikkelingen	-1.691.190	998.411	1.312.404	5.571	5.571
Stand Najaarsrapportage 2016	4.921.932	2.148.393	2.181.098	863.571	1.113.948
SALDO programma 7 na bestemming	-34.171.224	-29.013.087	-29.428.328	-27.996.699	-28.110.706

3. Diverse rapportages

3.1 Septembercirculaire 2016

In dit hoofdstuk zal worden ingegaan op de ontwikkelingen uit de Septembercirculaire 2016 van het Gemeentefonds. Dit hoofdstuk is als volgt opgebouwd:

1. Inleiding
2. Algemene uitkering
3. Toelichting mutaties decentralisatie en integratie uitkering
4. Toelichting mutatie integratie uitkering Sociaal domein.

3.1.1 Inleiding

De Septembercirculaire komt elk jaar vlak na Prinsjesdag uit. Uit de bespreking rondom de Miljoenennota is dat gebleken dat de begroting van het Rijk qua omvang toeneemt voor de komende jaren. Dit betekent voor onze gemeente dat, conform de 'trap op, trap af' systematiek, de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds hoger is. Deze jaarlijkse toe- of afname van het gemeentefonds wordt het accres genoemd.

Wanneer de gehele circulaire wordt doorgerekend, dan zijn de financiële gevolgen als volgt:

Algemene Uitkering Septembercirculaire 2016	2016	2017	2018	2019	2020
Mutaties Algemene uitkering	-6.802	303.037	823.343	957.915	1.028.834
DU Peuterspeelzalen	0	0	-103.047	-103.047	-103.047
Integratie uitkering WMO (oud)	-20.444	-62.053	-62.053	-62.228	-63.089
DU verhoogde asielinstroom - partieel effect	122.500	0	0	0	0
DU verhoogde asielinstroom - participatie en integratie	68.000	0	0	0	0
Integratie-uitkering sociaal domein					
Integr. uitk. deelfonds AWBZ naar Wmo	-2.769	-158.193	-148.175	-146.369	-136.634
Integr. uitk. deelfonds Jeugdzorg	3.832	-78.591	-78.669	-78.669	-78.669
Integr. uitk. deelfonds Participatiewet	-751	-685	-628	-585	-536
Totaal hogere Algemene Uitkering	163.566	3.515	430.771	567.017	646.859

In de paragraaf 'Toelichting mutaties' wordt een toelichting gegeven op de verschillende mutaties. Van bovenstaande onderdelen kan een deel rechtstreeks worden verwerkt in de programma's, waardoor de stijging of daling geen invloed heeft op het exploitatieresultaat. Hierna is een overzicht gegeven van de posten die direct verwerkt kunnen worden, waardoor de invloed op het exploitatieresultaat zichtbaar wordt.

Doorvertalen naar programma's	2016	2017	2018	2019	2020
Budget naar vluchtelingen	190.500				
Korting op budget peuterspeelzalen/VVE			-15.000	-15.000	-15.000
Korting op budget naar uitvoering WMO (oud)	-20.444	-62.053	-62.053	-62.228	-63.089
Korting op budget naar AWBZ - Wmo (Soc. domein)	-2.769	-158.193	-148.175	-146.369	-136.634
Korting op budget naar Jeugdzorg (Soc. domein)	3.832	-78.591	-78.669	-78.669	-78.669
Korting op budget naar Participatiewet (Soc. domein)	-751	-685	-628	-585	-536
Totaal doorvertalen naar exploitatie	170.368	-299.522	-304.525	-302.851	-293.928
Invloed septembercirculaire 2016 op resultaat	-6.802	303.037	735.296	869.868	940.787

Voor wat betreft het vervallen van de Decentralisatie uitkering (DU) Peuterspeelzalen hebben wij deze slechts ten dele gekort op het beschikbare budget. De reden hiervoor is dat er reeds een korting van € 60.000 op dit budget heeft plaatsgevonden in het kader van de harmonisatie. Daarnaast is van het oorspronkelijke bedrag van € 103.047, slechts € 75.000 als budget doorgezet. Het restant is altijd in de algemene middelen terecht gekomen. Per saldo hebben we hierom een korting van € 15.000 doorgevoerd. Daarentegen zijn er extra middelen beschikbaar gekomen voor de voorschoolse voorziening peuters in de Meicirculaire 2016 die wel als budget zijn doorgevoerd.

3.1.2 Algemene uitkering

Zoals genoemd is de stijging van het accres de voornaamste oorzaak van de stijging van de Algemene uitkering. Ten opzichte van de meicirculaire 2016 wordt het accres voor alle jaren opwaarts bijgesteld. De belangrijkste verklaring voor de stijging van het accres zijn de extra uitgaven van het kabinet aan veiligheid, defensie, zorg, onderwijs en armoedebestrijding. Verder is in de raming een stijging van het aantal studieleningen opgenomen, wat ook positief doorwerkt in het accres. De actualisatie van de verwachte inflatie voor 2016 en 2017 heeft een negatief effect op het accres en in de jaren daarna een positief effect. Het meerjarenbeeld van het accres vertoont ook duidelijk een positieve trend. Dit is het gevolg van het verwerken van de laatste inzichten uit de middellange termijn raming van het CPB. In de raming van de accresen in de meicirculaire 2016 was de middellange termijn raming nog niet verwerkt. Wel willen wij hierbij aangeven dat er voor maart 2017 verkiezingen gepland staan. De kans dat het accres in de jaren na 2017 weer zal dalen, omdat er nieuwe plannen door het nieuwe kabinet worden opgesteld, is zeer goed mogelijk.

Andere oorzaken voor de stijging van de Algemene uitkering uit het gemeentefonds zijn:

Algemene uitkering	2016	2017	2018	2019	2020
Accresontwikkeling en uitkeringsbasis	91.269	171.666	461.683	644.003	699.250
Plafond BTW-compensatiefonds	-52.154	-26.410	0	0	
Restant 2e fase groot onderhoud subcluster VHROSV	0	180.214	219.106	255.970	229.817
Overige ontwikkelingen uitkeringsfactor	-45.917	-22.433	142.554	57.942	99.766
Totaal hogere Algemene Uitkering	-6.802	303.037	823.343	957.915	1.028.834

Het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) is per 2015 gekoppeld aan de accrespercentages, zoals deze volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds. Het plafond wordt aangepast voor taakmutaties die gepaard gaan met onttrekkingen of toevoegingen aan het BCF. Als het plafond overschreden wordt komt het verschil ten laste van het gemeentefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond, komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds. De ruimte onder het plafond is afgenomen als gevolg van een toename van de geraamde uitgaven vanuit het BCF. Er blijft voor alle jaren sprake van een verwachte ruimte onder het plafond.

Op 8 juli 2016 hebben de fondsbeheerders de Tweede Kamer een brief gestuurd over de nieuwe verdeling van het subcluster Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV). De nieuwe verdeling houdt in dat door de onderzoekers voorgestelde verdeling per 2017 opnieuw voor 33% wordt doorgevoerd. Hiermee komt het aandeel van de nieuwe verdeelformule samen met de wijzigingen per 2016 op 66%. De wijzigingen worden in het uitkeringsjaar 2017 in één keer ingevoerd. De laatste tranche van 66% naar 100% zal door de fondsbeheerders niet worden ingezet. Volgens de fondsbeheerders zijn er te veel onduidelijkheden in het onderzoek over het taakveld gebiedsontwikkeling. De open eindjes worden nog meegenomen in de komende brede discussie omtrent de stelselherziening van het gemeentefonds. Wij hebben via de P10 en een aangenomen motie tijdens het VNG congres aan de minister laten weten dat wij van mening zijn dat ook dit laatste 1/3 deel nog zou moeten worden verwerkt. Helaas heeft minister Blok op de vragen in de Tweede Kamer laten weten dat hij zijn standpunt handhaaft. Via de P10 zitten wij ook aan tafel met de Raad voor de financiële verhoudingen met betrekking tot de ontwikkelingen in het gemeentefonds.

3.1.3 Toelichting mutaties decentralisatie en integratie uitkeringen

Naast de mutaties in de Algemene uitkering zijn er ook mutaties in de decentralisatie en/of integratie uitkeringen. Hierna wordt een overzicht gegeven van deze uitkeringen die betrekking hebben op onze gemeente.

Decentralisatie uitkering Peuterspeelzalen

De decentralisatie uitkering Versterking peuterspeelzaalwerk komt met ingang van 2018 te vervallen. De beëindiging is onderdeel van het wetsvoorstel Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderdagopvang. De geplande inwerkingtredingdatum van dit wetsvoorstel is 1 januari 2018. De laatste is al verwerkt in de Meicirculaire 2016. Zoals eerder is aangegeven is maar een deel van het vervallen van deze uitkering verwerkt, aangezien al een bezuiniging was doorgevoerd en niet het gehele budget was benut.

Integratie uitkering WMO 2007 (oud)

De omvang van de integratie uitkering Wmo wordt vanaf 2017 structureel verlaagd, omdat gemeenten vanaf dat moment niet meer verantwoordelijk zijn voor de huishoudelijke verzorging voor Wlz-cliënten met een modulair pakket thuis. De verdeling voor de jaren 2015 tot en met 2017 is ten opzichte van de Meicirculaire 2016 gewijzigd door het gebruik van actuelere maatstafaantallen. Voorgesteld wordt om conform bestaand beleid, de lagere uitkering zodanig in de meerjarenbegroting te verwerken dat het jaarlijkse budget met dezelfde bedragen wordt verlaagd.

Decentralisatie uitkering verhoogde asielinstroom

Het Rijk en de VNG hebben de afgelopen maanden afspraken gemaakt over de nadere uitwerking van de decentralisatie uitkering 'Verhoogde asielinstroom', waarvoor een bedrag beschikbaar is gesteld. Het bedrag is opgebouwd uit het partieel effect op het gemeentefonds van de extra rijksuitgaven aan eerstejaarsopvang en uit middelen voor participatie en integratie. Besloten is dit onderscheid tot uitdrukking te brengen door de decentralisatie uitkering te splitsen in twee afzonderlijke uitkeringen. Toekenning van de bedragen per vergunninghouder vindt achteraf plaats, op basis van de realisatiecijfers per gemeente, en heeft alleen betrekking op de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2017.

In deze circulaire vindt de toekenning plaats over het eerste halfjaar van 2016. In de Decembercirculaire 2016 zal, op basis van de dan meest actuele beschikbare maandcijfers, weer een bedrag worden toegekend. De uitkering is gebaseerd op de volgende realisatiecijfers:

Decentralisatie uitkering verhoogde asielinstroom	
Gemeente Westerveld	
Taakstelling 2016-1	23
Taakstelling 2016-1 (gecorrigeerd met achterstand of voorsprong)	18
Gemiddeld te realiseren maand opgave (gecorrigeerde taakstelling)	3
Gehuisvest in periode jan-jun 2016	38
Gehuisvest in jan-juni 2016 t.o.v. taakstelling 2016-1	165%
Gehuisvest in periode jan-juni 2016 t.o.v. gecorrigeerde taakstelling 2016-1	211%

Bron: www.opnieuwthuis.nl, overzicht Kerncijfers huisvesting vergunninghouders per 1 juli 2016.

Wij maken voor de asielzoekers in onze gemeente kosten voor het inschrijven, de huisvesting en dergelijke. Op dit moment worden deze kosten grotendeels uit het beschikbare budget gefinancierd. De uitkering vanuit het Rijk kan deze extra kosten dekken.

3.1.4 Toelichting mutaties integratie uitkering Sociaal domein

De integratie uitkering Sociaal domein is op basis van de objectieve verdeelmodellen voor de verschillende onderdelen mogelijk geworden. Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen die zijn aangegeven in de Septembercirculaire 2016 in de omvang van de integratie-uitkering Sociaal domein.

Overgangsrecht Volledig Pakket Thuis

Het overgangsrecht voor mensen met een Volledig Pakket Thuis met een lage zzp is levenslang verlengd waardoor de kosten ten laste blijven komen van de Wlz in plaats van de Wmo 2015. In het bestuurlijk overleg van 24 augustus jl. zijn de VNG en VWS overeengekomen dat de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo, neerwaarts wordt bijgesteld.

VG3 meerjarig

In het Zorgakkoord 2014 is het extramuraliseren van VV4 en VG3 teruggedraaid. In het budget Wmo 2015 is voor het teruggedraaien van het extramuraliseren van VG3 geen correctie doorgevoerd en werd nog steeds verondersteld dat 25% van deze cliënten geleidelijk zou overgaan naar gemeenten. In het bestuurlijk overleg van 24 augustus jl. zijn de VNG en VWS overeengekomen dat de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo, vanaf 2017 neerwaarts wordt bijgesteld.

Effect omzetting tijdelijke AWBZ-verblijfsindicaties naar Wlz-indicaties voor onbepaalde tijd

Alle cliënten met een verblijfsindicatie voor een hoog zzp op 31 december 2014 hebben overgangsrecht gekregen van onbepaalde tijd. Dat geldt dus ook voor de (vaak jonge) cliënten die onder de AWBZ een tijdelijke indicatie hadden. Dit betekent dat deze cliënten ook bij een afnemende zorgbehoefte hun recht houden op de Wlz. Onder de AWBZ zou een deel van deze cliënten

terugstromen naar extramurale zorg. Door het overgangsrecht voor onbepaalde tijd zullen deze cliënten structureel hun extramurale zorg (bijvoorbeeld in de vorm van mpt of pgb) afnemen ten laste van de Wlz in plaats van ten laste van de Wmo 2015. In het bestuurlijk overleg van 24 augustus jl. zijn de VNG en VWS overeengekomen dat de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo, in 2017 neerwaarts wordt bijgesteld.

Aflopen overgangsrecht Wlz-indiceerbaren Wmo 2015

Voor de inwerkingtreding van de Wlz heeft een groep van circa 13.000 cliënten alsnog toegang gekregen tot de Wlz. Deze groep cliënten staat ook bekend als de 'Wlzindiceerbaren'. Het budget dat gepaard ging met de zorg voor deze cliënten was al toebedeeld aan de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Zvw. Bij de meicirculaire 2015 is daarom het budget van gemeenten verlaagd. Het CIZ heeft in de periode tot en met juni 2016 deze groep mensen geïndiceerd. Op grond van deze indicatie is bepaald of de Wlz-indiceerbaren in de Wlz blijven of teruggaan naar gemeenten/ verzekeraars. Het totaal aantal cliënten dat terug zal gaan naar het gemeentelijk domein betreft 3.392, waarvan 2.762 cliënten 18-min en 630 cliënten 18-plus. In het bestuurlijk overleg van 24 augustus jl. zijn de VNG en VWS overeengekomen dat aan de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo en jeugd, wordt verhoogd.

Compensatie via eigen bijdragen Wmo 2015

Het kabinet heeft besloten om meerpersoonshuishoudens waarbij één van de partners chronisch ziek is, en daardoor niet kan werken, financieel tegemoet te komen via een verlaging van de eigen bijdragen Wmo 2015. Veel van deze eenverdienerhuishoudens maken gebruik van Wmo ondersteuning en betalen hiervoor een eigen bijdrage. Het kabinet heeft er daarom voor gekozen de landelijk vastgelegde maximale waarden van de parameters binnen de eigen bijdragesystematiek van de Wmo 2015, die jaarlijks door VWS worden gepubliceerd, per 2017 in het voordeel van cliënten aan te passen. Deze maatregel zal van invloed zijn op alle huishoudens die een eigen bijdrage voor een maatwerkvoorziening op grond van de Wmo 2015 betalen, maar in grotere mate voor meerpersoonshuishoudens onder de AOW-leeftijd. De gemeenten worden via de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo 2015, gecompenseerd voor minder opbrengsten aan eigen bijdragen.

Samenvattend resulteert het vorenstaande dat de integratie-uitkering Sociaal domein structureel een verlaging laat zien. Deze mutaties worden in de meerjarenraming verwerkt. Conform de beleidsuitgangspunten van het college en de raad wordt voorgesteld de budgetten voor AWBZ-WMO, Jeugdzorg en Participatie te verhogen c.q. te verlagen met dezelfde bedragen als de integratie-uitkering.

3.2 Reserve rekeningsaldo

In het verleden heeft de gemeenteraad besloten een reserve rekeningsaldo in te stellen om onder andere grote schommelingen in de algemene uitkering uit het Gemeentefonds op te kunnen vangen en een eventueel negatief exploitatiesaldo te kunnen dekken. We blijven het standpunt nastreven dat we een structureel sluitende exploitatiebegroting aan u willen presenteren. Het college heeft toegezegd te komen met nadere afspraken voor wat betreft de reserve rekeningsaldo. Een voorstel is hieronder nader uitgewerkt.

1. Vanaf 2017 zal de begroting structureel worden gebaseerd op de meicirculaire. De effecten van de september- en december circulaire zullen rechtstreeks in de reserve rekeningsaldo verwerkt worden. Hierdoor is er slechts één keer per jaar een effect van de circulaire.
2. Voor de reserve rekeningsaldo komt er een bandbreedte. De reserve rekeningsaldo zou normaliter tussen de € 500.000 en de € 1.500.000 moeten zijn. Hiermee is er voldoende ruimte om negatieve schommelingen in de algemene uitkering en negatieve exploitatie resultaten voor drie jaar op te vangen.
3. De algemene reserve maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen en is daarmee bedoeld om risico's op te vangen. De reserve rekeningsaldo is bedoeld om schommelingen in de algemene uitkering en negatieve exploitatieresultaten op te vangen.

Wanneer beide reserves op niveau zijn kan de rest van het geld worden besteed aan investeringen, lastenverlichting op sparen.

3.3 Inhuur

Rapportage inhuur

Onderstaand treft u een overzicht aan inzake de inhuur over de eerste 8 maanden van 2016. Voor een vergelijking tonen we u ook de totaalcijfers van 2012, 2013, 2014 en 2015.

	Totaal 2012	Totaal 2013	Totaal 2014	Totaal 2015	jan-aug 2016
Inhuur op vacatureruimte (niet benutte loonsom)	278.908	354.318	525.408	604.372	321.119
Inhuur vervanging ziekte (staan deels inkomsten tegenover)	365.961	245.227	331.636	276.098	105.646
Advisering/interim	124.012	75.842	66.654	49.109	60.668
Piekwerk	244.832	148.533	159.436	450.734	337.921
Seizoen	308.780	206.986	183.232	178.221	130.013
Overig	13.746	5.582	22.368	42.803	39.054
Totaal inhuur excl. extern advies	1.336.239	1.036.488	1.288.734	1.601.337	994.421
Extern advies	743.708	889.132	598.851	535.773	201.287
Totaal inhuur incl. extern advies	2.079.947	1.925.620	1.887.585	2.137.110	1.195.708

Ook laten we graag de verhouding tussen inhuur ten opzichte van de totale loonsom zien. De percentages volgens de personeelsmonitor van het A + O fonds voor de gemeenten tussen de 10.000 en 20.000 inwoners worden getoond onder het kopje benchmark.

Inhuur + loonkosten	Loonsom + inhuur	Loonsom incl. inhuur	Loonsom excl. inhuur	Percentage incl. inhuur	Benchmark percentage
2012	1.336.239	9.645.059	8.308.820	11,00	10,00
2013	1.036.488	10.722.178	9.041.785	6,40	10,00
2014	1.288.734	9.414.880	8.126.146	8,10	10,00
2015	1.601.337	9.726.809	8.125.472	10,20	10,00
jan-aug	994.421	6.263.804	5.269.383	10,70	14,00

Het percentage inhuur geeft de inhuur weer ten opzichte van de totale loonsom. Niet meegenomen in het percentage is de post extern advies en eveneens niet de inhuur vanuit de flexibele schil. Wij zien de flexibele schil als ruimte binnen de loonsom, die afhankelijk van de situatie vast of tijdelijk (contract of inhuur) kan worden ingezet. In 2016 werken we opnieuw met een flexibele schil binnen de formatie om pieken in de dienstverlening en bedrijfsvoering op te kunnen vangen. De flexibele schil is niet bestemd voor inhuur voor specialistische kennis (accountant, advocaten e.d.) of extra beleidsvragen. Voor de dekking van extra beleidsvragen geldt; oud voor nieuw of extra budget aanvragen.

Sociaal domein

Eerder dit jaar is er aanvullend budget beschikbaar gesteld voor de vaste formatie en is er daarnaast € 200.000 beschikbaar gesteld voor de oprichting van een Taskforce. Inmiddels is deze van start gegaan en wordt voorzien dat een deel van het beschikbare budget nodig zal zijn in 2017. In deze Najaarsrapportage is daarom een overheveling opgenomen.

Ziekte

Waar het gaat om vervanging van ziekte-, zwangerschaps- en ouderschapsverlof is in 2016 een budget beschikbaar van € 203.000. Dit is een budget van ongeveer 2% van de totale loonsom. Het ziektepercentage daarentegen bedraagt over de afgelopen maanden 3,8% (excl. zwangerschappen). In de tweede bestuursrapportage van 2014 hebben we u gevraagd ruimte te geven om indien nodig extra in te huren tot een bedrag van maximaal het percentage van het landelijk gemiddelde ziekteverzuimcijfer (in 2015 bedroeg deze 5,3%). Indien we het bestaande budget gaan overschrijden zult u daarover in de jaarrekening geïnformeerd worden. Voor de eerste 8 maanden van 2016 is er een bedrag van ruim € 105.000 uitgegeven aan vervanging van ziekte-, zwangerschaps- en ouderschapsverlof.

4. Financieel Meerjarenperspectief

In onderstaand overzicht is het financieel meerjarenperspectief opgenomen. Dit geeft inzicht in het bijgestelde te verwachten financiële resultaat over 2016 tot en met 2020.

Recapitulatie

	Meerjarenramingen 2017 t/m 2020				
	2016	2017	2018	2019	2020
1. Burger & bestuur en openbare orde & veiligheid	-4.891.104	-3.067.559	-3.023.860	-3.087.367	-3.086.688
2. Beheer openbare ruimte en milieu	-4.632.337	-4.151.006	-3.895.266	-3.825.205	-3.890.058
3. Onderwijs, sport en jeugdzorg	-7.727.467	-6.628.981	-6.904.017	-6.486.492	-6.718.156
4. Lokale economie, vrijetijdseconomie en werk & inkomen	-6.460.169	-6.869.606	-5.965.744	-5.823.965	-5.800.546
5. Zorg, welzijn en cultuur	-8.356.150	-7.005.375	-7.595.708	-6.693.837	-6.942.733
6. Ruimtelijke ontwikkeling	-1.815.813	-1.068.818	-1.102.652	-1.046.900	-1.046.900
7. Financiën en belastingen	32.812.554	26.934.627	27.346.130	27.264.534	27.158.163
SALDO voor bestemming	-1.070.486	-1.856.718	-1.141.117	300.768	-326.918
Reserveringen - lasten	-3.563.262	-69.933	-98.900	-131.406	-161.405
Reserveringen - baten	4.921.932	2.148.393	2.181.098	863.571	1.113.948
SALDO na bestemming	288.184	221.742	941.081	1.032.933	625.625

5. Vaststellingsblad

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Westerveld op 8 november 2016.

De voorzitter,

De griffier,

H. Jager

R.J. van Veen